

33 פכ"ג

מדינת ישראל

גנזך המדינה

משרד _____
החברה הממשלתית לתיווך

מס' תיק _____

רשות העתיקות

10/96 - 6/92

מס' תיק מקורי _____

6/10

שם: רשות העתיקות

2038 / 10 - רש

מזהה פיוז:	61.5/11 - 77	מס פריט:	1252551
מזהה לוגי:	03-310-06-08-07	מס פריט:	15/10/2013
כתובת:	03-310-06-08-07	מס פריט:	14/01/2007

מחלקה לשנת מנצח

רשות העתיקות

ט"ו חשוון תשנ"ו
03 אוקטובר 1996
0284

לכבוד,
מר דדי הרניק
מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות
ירושלים

הנדון : תקציב בית-שאן 1997.

החפירות הארכיאולוגיות בבית שאן מתקצבות עד סוף 1996.
כפי הידוע לנו אין תקציב להמשך חפירות, 1997.
אם לא תוגש לנו הזמנה לביצוע חפירות 1997 עד 20 לנובמבר, אנו נערך להפסקת העבודה, כולל הודעה
לעובדים על הפסקת עבודה.

בברכה,
מר דוד שטרנפלד
חשב רשות העתיקות.

ב | סא

העתקים : מר אמיר דרורי, מנכ"ל הרשות
ד"ר רודולף כהן, המשנה למנכ"ל הרשות
ד"ר עוזי דהרי, ס. המשנה למנכ"ל
ג'רה פרץ, סמנכ"ל תקציבים חמ"ת קרן היסוד 38.

7/8
oil

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים: 17.9.96
מספרנו: 376

לכבוד,

מר עמוס קלונר
רשות העתיקות
ירושלים

א.נ

הריני מאשר בתודה קבלת חוברת "מפעל חפירות בית גוברין-מרשה", מצאתי בה ענין רב. בהזדמנות זאת, ברצוני לאחל לך שנה טובה וגמר חתימה טובה.

בברכה,
דוד הרניק, מנכ"ל

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

אגף תכנון ופיתוח

כ"ב אב, תשנ"ו

7 אוגוסט, 1996

סימוכין: 96-25-97

הנהלת המשרד
המנהל

אל: השר

הנדון: אמנה לשתוף פעולה בין משרד התיירות לבין רשות העתיקות

לקראת פגישתך עם מנכ"ל רשות העתיקות הריני לצרף לך הצעת אמנה לשתוף פעולה בין משרד התיירות לבין רשות העתיקות, כפי שביקשתני.

המסמך הוכן ע"י מר י. זולץ, סמנכ"ל לביצוע של הח.מ.ת, על סמך ניסיון מצטבר של הח.מ.ת ולאחר שקיימנו סידרה של דיונים פנימיים.

בברכה,

משה ריגל
סמנכ"ל תכנון ופיתוח
ויועץ כלכלי לשר

העתקים: מר אלי גונן, מנכ"ל
מר שבתאי שי, משנה למנכ"ל
מר דוד הרניק, מנכ"ל הח.מ.ת
מר י. זולץ, סמנכ"ל לביצוע, הח.מ.ת.
גב' נירה פרץ, סמנכ"ל לכספים, הח.מ.ת.

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 28 ביולי 1996
מספרנו: 3902

הצעת נוסח לעקרונות שיכללו בהסכם
בין משרד התיירות לרשות העתיקות באתרים המועדים לפיתוח תיירותי

כללי: מצ"ב רשימה של סעיפים המוצעים לחסכם בין משרד התיירות לרשות העתיקות באתרים המיועדים לפיתוח תיירותי (להלן "האתרים") והמפותחים וממומנים ע"י משרד התיירות:

1. אתרי העתיקות המיועדים לפיתוח תיירותי יקבעו ע"י משרד התיירות עפ"י קוי מדיניותו.
2. רשות העתיקות תעניק את רשיונות החפירה לאתרים כמפורט בסעיף 1 בהתאם לסמכותה בחוק, אולם לא יוענקו רשיונות חופר למי שלא עמד בהתחייבויות קודמות בביצוע עבודות חפירה. קביעת החופר תתואם עם משרד התיירות.
3. שטחי החפירה באתר העתיקות עצמו יוגדרו בפורט במפה שתצורף לרשיון החפירה. למפה יצורף לוח זמנים מפורט לביצוע העבודות.
4. משרד התיירות רשאי להזמין ולעניין מוסדות וגופים שיש להם עניין בביצוע חפירות בארץ. רשות העתיקות תעניק רשיונות חפירה למוסדות שיבקשו בהתאם לתנאי החוק.
5. רשות העתיקות לא תגביל את מספר הרשיונות באתר למספר קטן של משלחות ותעניק רשיונות חפירה נוספים שיבקשו לתנאי החוק.
6. בנוסף להגדרות המתחייבות מנוסח החוק, תגדיר רשות העתיקות ברשיון החפירה, לוח זמנים לביצוע והשלמת החפירה. על בעל הרשיון תהיה חובה לסיים את החפירה באזורים שיוגדרו במפה, להמשיך יוכל להמשיך חפירתו בחלק האחר של האתר. כל בקשה לסטייה מאזור החפירה המוגדר, תיעשה בהסכמת משרד התיירות או נציגו בהתאם.
7. האחריות על הטיפול בעתיקות באתרים תתחלק כדלקמן:
  - א. חפירה, חשיפה ושימור של העתיקות - אחריות רשות העתיקות בלבד, ובכפוף לאמור בסעיפים 6-1 דלעיל. - תוך תיאום והתייעצות עם משרד התיירות.
  - ב. שיתוף עתיקות - באחריות משרד התיירות תוך תיאום והתייעצות עם רשות העתיקות (ראה סעיף 10).

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

8. עבודות פיתוח באתרים - כל שאר עבודות הפיקוח באתרים - כולל תכנונם - כגון: שילוט, תאורה, שבילים, שירותים, תשתיות וכו' יהיו בתחום אחריותו של משרד התיירות תוך התייעצות עם רשות העתיקות. לרשות העתיקות תהיה סמכות לעצור או למנוע עבודות פיתוח כאמור לעיל רק אם עבודות אלו יגרמו או עלולות לגרום נזק לעתיקות או לאי שמירה על העתיקות.
9. ועדת שימור - הקיימת היום ליד רשות העתיקות לא תפעל לגבי האתרים שברשימה המשותפת, והגוף שיחליט בנושא השימור יהיה כאמור בסעיף 7.א.
10. ועדת שיחזור - לצורך קבלת החלטות בנושאי שיחזור באתרים תוקם ועדת שיחזור משותפת שתמנה עד - 3 חברים מכל צד, שתורכב מנציגי הצדדים העוסקים בעבודה באתר. הוועדה תכונס מדי פעם לבקשת אחד הצדדים ולא יאוחר משבועים מיום הבקשה, לכניוס הוועדה. לא הצליחה הוועדה להגיע להחלטה - יחליט שר התיירות או מי שימונה על דיו.
11. תוכניות שאושרו ונחתמו ע"י נציג מוסמך של רשות העתיקות, טרם תחילת ביצוען של פרויקט - לא ישונו במהלך הביצוע אלא בהסכמת שני הצדדים. לא ינתן צו הפסקת עבודה חד צדדי.

תקציב חמ"ת עבוד פרויקטים בניצוע רשות העתיקות בשנים 1993 - 1996
 (במחירים נומינליים נאלפי שקלים)

פרויקט	1992	1993	1994	1995	1996	סה"כ
בית שאן	5,100	5,321	6,694	10,120	8,400	35,635
קיסריה	3,225	7,937	11,245	9,915	6,200	38,522
עכו	2,050	2,820	1,860	3,340	1,910	11,980
בית גוברין	1,350	2,740	3,571	4,600	1,250	13,511
ירושלים	200	550	1,460	4,100		6,310
נצרת				450		450
תל דן	1,350	1,218	448	100		3,116
ביאס	900	1,326	500	60		2,786
יודפת	500	450				950
חמת גדר			150			150
מיצד עטרת			100			100
רמלה	100					100
הר ביירילי	100					100
תל יזקניעם		500				500
מונפורט			80			80
סה"כ	14,875	22,862	26,108	32,685	17,760	114,290

13
7
10
112

ה"ר
ס"ר
ס"ר
ס"ר

תקציב חמ"ת עבנור פרויקטים בניצוע רשות העתיקות בשנים 1993 - 1996
(במחירים נומינליים נאלפי שקלים)

פרויקט	1992	1993	1994	1995	1996	סה"כ
בית שאן	5,100	5,321	6,694	10,120	8,400	35,635
קיסריה	3,225	7,937	11,245	9,915	6,200	38,522
עכו	2,050	2,820	1,860	3,340	1,910	11,980
בית גוברין	1,350	2,740	3,571	4,600	1,250	13,511
ירושלים	200	550	1,460	4,100		6,310
נצרת				450		450
תל דן	1,350	1,218	448	100		3,116
בניאס	900	1,326	500	60		2,786
יודפת	500	450				950
חמת גדר			150			150
מיצד עטרת			100			100
רמלה	100					100
הר בירינלין	100					100
תל יוקנעם		500				500
מונפורט			80			80
סה"כ	14,875	22,862	26,108	32,685	17,760	114,290

תקציב חמ"ת עבור פרויקטים בביצוע רשות העתיקות בשנים 1993 - 1996
 (במחירים נומינליים נאלפי שקלים)

פרויקט	1992	1993	1994	1995	1996	סה"כ
בית שאן	5,100	5,321	6,694	10,120	8,400	35,635
קיסריה	3,225	7,937	11,245	9,915	6,200	38,522
עכו	2,050	2,820	1,860	3,340	1,910	11,980
בית גוברין	1,350	2,740	3,571	4,600	1,250	13,511
ירושלים	200	550	1,460	4,100		6,310
נצרת				450		450
תל דן	1,350	1,218	448	100		3,116
בניאס	900	1,326	500	60		2,786
יודפת	500	450				950
חמת גדר			150			150
מיצד עטרת			100			100
רמלה	100					100
הר בידין	100					100
תל יזניעם		500				500
מונפורט			80			80
סה"כ	14,875	22,862	26,108	32,685	17,760	114,290

אמנדן 208

רשות העתיקות

תחום שימור

17/06/96
34671
"אמנדן 208"

לכבוד
דוד הרניק
מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות

א.נ.,

הנדון: אמנדן עלות שמור הפסיפס ברחוב החלוק בלוד

פסיפס החיות ברח' החלוק בלוד הוא אחד הפסיפסים המעניינים ביותר שהתגלו בישראל והוא חלק ממבנה שעדיין לא חשף את כל צפונותיו. ניתן לשמר פסיפס זה ובו זמנית להציגו לקהל בשתי דרכים עיקריות:

- I. א. שמורו באתר ובנית מערכת הגנה וקירוי מעליו - בדומה לנעשה במצבה בירדן, פ'אצה ארמרינה בסיציליה, כנסית נהריה ועוד.
- II. ב. הוצאתו מהאתר והצגתו באחד המוזיאונים כגון מוזיאון ישראל, מוזיאון עתידי לתולדות לוד, תערוכה ניידת ועוד.

אין אלטרנטיבות אלה כוללות את האפשרות לכסותו בעפר, באתר ובזה למנוע את הצגתו לקהל (גם בצורה זו נגרמים נזקים לפסיפס!) או את הסרתו מהתשתית באתר, טפול מינימלי ואחסנה במחסני הפסיפסים של רשות העתיקות.

המלצתנו היא לשמר את הפסיפס באתרו. שמירתו באתר מאפשרת את שלובו עם המשך האלמנטים שעדיין לא נחפרו (אולי פסיפסים נוספים, הכנת המבנה, יצירת פארק פסיפסים בדומה למקומות אחרים בעולם כגון MEDBA). עלות שמורו והתוצאות טובות יותר באתר מאשר הוצאתו ויישורו על פלטות טרומיות והצגתן במוזיאונים.

גם הוצאת הפסיפס למוזיאון, מעבר לנזק שקיים בכל מקרה בזמן ההוצאה, מוציאה את הפסיפס מהמרקם הטבעי, העלות השמורית גבוה יותר, התוצאה פחות "אוטנטית" וכמובן - עלות מיקום התצוגה לא פחות זולה מאשר בנית מבנה מעל האתר.

להלן אמדן עלות הבצוע של 2 האלטרנטיבות העיקריות:

I. שמורו של הפסיפס באתר ופיתוח האתר למבקרים

א. שמור הפסיפס (180 מ"ר)

1. שמור הפסיפס

	220,000	א. כ"א
	28,000	ב. חומרים
<u>ח"ש 255,000</u>	<u>7,000</u>	ג. מעבדה

2. שמור קירות ופרסקאות בקיר

	55,000	א. כ"א
	10,000	ב. חומרים
<u>ח"ש 67,000</u>	<u>2,000</u>	ג. מעבדה

3. תכנון וניהול

	30,000	א. תעוד ותכנון
	3,000	ב. פקוח
<u>ח"ש 373,000 ח"ש 51,000</u>	<u>18,000</u>	ג. מנהלות ובטוחים

(4. בצ"מ + 10% (לא לחישוב) ח"ש 37,000 ח"ש 37,000)

<u>ח"ש 373,000</u>	סה"כ:

סה"כ עלות שמור פסיפס באתר : ח"ש 373,000

ב. פיתוח ובניית מבנה מעל הפסיפס

1. מבנה ופיתוח

	297,000	א. מבנה 300 מ"ר לפי 300 \$/מ"ר
	60,000	ב. מערכת חשמל
	50,000	ג. מערכת ביוב, מים ושרותים
	100,000	ד. גודר, שער, פיתוח, ניקוז
נ"ש 537,000	30,000	ה. שילוט והמחשה
	80,000	ו. תכנון ופיקוח 15%
נ"ש 111,000	31,000	ז. מנהלות ובטוחים
נ"ש 745,000	97,000	ח. בצ"מ + 15

עלות שמור הפסיפס באתרו ופיתוח האתר :

373,000	:	שמור באתר
745,000	:	פתוח אתר
נ"ש 1,118,000	:	סה"כ

2. אמדן עלות אחזקה שוטפת ל 3 שנים :

נ"ש 300,000	א. שמירה ושמור תקופתי ל 3 שנים
נ"ש 100,000	ב. הוצאות שוטפות חשמל, מים וכו'
נ"ש 400,000	סה"כ:

II. שמור הפסיפס באמצעות הוצאתו והצגתו במוזיאון.

א. הוצאת הפסיפס ושמורו (180 מ"ר)

- 1. הוצאות שמור ראשוני באתר - 70,000 (בוצעו)
- 2. הוצאה ושמור בסדנא - 450,000
- 3. השלמות, חיבורים והכנה לתצוגה - 250,000 770,000 ש"ח

סה"כ עלות שמור, הוצאה והצגת הפסיפס - 770,000 ש"ח

המחיר אינו כולל את הכנת השטח במוזיאון או את עלות המוזיאון, הוצאות אחזקה וכו'.

סכום:

<u>הוצאת הפסיפס למוזיאון</u>	<u>שמור באתר</u>
1. שמור - 770,000 ש"ח	1. שמור - 373,000 ש"ח
2. מוזיאון - קיים	2. פיתוח אתר - 745,000 ש"ח

יש כמובן הוצאות שונות הקשורות לנושא כדוגמת כיסוי האתר מחדש, הסרת הכסוי אחרי קבלת ההחלטות ועוד.

ב ב ר כ ה

אינג יעקב שפר
מנהל תחום שימור

העתקים:

- מ. לוי - ראש עיריית לוד
- א. דרורי - מנכ"ל רשות העתיקות
- נ. פרק - סמנכ"ל תקציבים חמ"ת
- י. זלק - סמנכ"ל חמ"ת
- ד"ר ר. כהן - משנה למנכ"ל רשות העתיקות
- י. לוי - ארכ' מרחב מרכז
- ד"ר ע. דהרי - ראש מנהל פרויקטים
- ד. שטרנפלד - ראש מנהל כספים

שם התיק
מספר התיק

(בתיאור) - צ"מ אמי
מ 19.6.96
דיווחי
19.6.96

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים: 18.6.96

מספרנו: 1699

תקציב רשות העתיקות 96-97

פרויקט	96	97
בית שאן		
חפירה שמור	5,000	1,500
	3,400	3,200
קיסריה		
חפירה שמור	2,020	600
	3,600	2,700
בית גוברין		
חפירה שמור	150	
	1,500	
עכו	1,300	
נצרת (קורס שימור)	450	
עמק המלך	1,300	
	(מתוך כספי תרומות קיים גרעון בתקציב)	
<u>סה"כ</u>	<u>18,720</u>	<u>8,000</u>

(א) צינור בטלומי חומה - 55 ק"מ

(ב) - 500,000

(ג) צינור צ"מ ק"מ ונטר צ"מ ק"מ במטן צ"מ ק"מ המגן

133

ה'תשנ"ו
16/06/96

כט סיון תשנ"ו
16/06/96
34593

לכבוד
גב' נירה פרץ
סמנכ"ל תקציבים
החברה הממשלתית לתיירות
קרן היסוד 38 ירושלים

הנדון: חשבונות פתוחים בגין עבודות ארכיאולוגיות

להלן פירוט לעבודות ארכיאולוגיות שבוצעו וטרם הועבר תשלום בגינן :

1. עבודות שוטפות לנואר - מאי 1996 : (באש"ח)

יתרה	נתקבל (96)	ביצוע	
450	1630	2083	א. חפירות בית שאן
590	680	1270	ב. שימור בית שאן: ח-ן 4/96 990 מקדמה מאי 280
185	265	450	ג. קיסריה חפירות
720	800	1520	ד. קיסריה - שימור ח-ן 4/96 1219 מקדמה מאי 300
340	260	600	ה. בית גוברין חפירה - 150 שימור - 450
150	100	250	ו. קורס שימור נצרת

יתרה	נתקבל (96)	ביצוע	
450	250	700	ז. עיר דוד
2880	3990	6870	תקציב מאושר 5300
			נתקבל עד 12/95 4800
600	---	600	ח. עכו 1-5/96

2. סגירת פרויקטים 1995 :

250	עכו עיבוד חומר 94
750	בית גוברין - 95
520	קיסריה - 95
=====	
1520	

3. סיכום :

2880	פרויקטים שוטף
600	עכו
1520	סגירת פרויקטים 12/95
=====	
5000	

 ב ב כ ה
 דוד טטנרפלד
 חשב רשות העתיקות

העתקים:

מר אמיר דרורי, מנכ"ל רשות העתיקות
 מר דדי הרניק, מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות ✓

Handwritten notes and diagrams in the top left corner, including a vertical line with arrows and some illegible scribbles.

Handwritten note: "א.נ.כ.!"

רשות העתיקות
פרוייקט בית שאן

כ"ו בניסן תשנ"ו
15 באפריל 1996

לכבוד
מר דוד הרניק ✓
מנהל התמ"ת
ירושלים

א.נ.כ.

הנדון : כנס בתי מרחץ - בולגריה

הוזמנתי להציג את בתי המרחץ שנמצאו בפרוייקט בית שאן בקונגרס ארכיאולוגי חשוב המתקיים בבולגריה בתאריכים 21-29/4/96, .II INTERNATIONAL CONFERENCE ON ANCIENT BATHS

רשות העתיקות אשרה את הנסיעה ומשתתפת ב75% מעלותה. מאחר ואני מייצג בקונגרס את פרוייקט בית שאן, הייתי מבקש השלמת עלותו ממנהלת הפרוייקט, המדובר ב \$ 360.

בתורה מראש,
גבי מזור

העתק :
גב' נירה פרץ
גב' רותי נגרי

Handwritten signature or mark at the bottom center of the page.

רשות העתיקות

פרוייקט בית שאן

החברה המנהלת

18-04-1996

כנס

לכבוד
מר דדי הרניק
מנהל החמ"ת
ירושלים

א.נ.נ.

הנדון : כנס בתי מרחץ - בולגריה

הודמנתי להציג את בתי המרחץ שנמצאו בפרוייקט בית שאן בקונגרס ארכיאולוגי חשוב המתקיים בבולגריה בתאריכים 21-29/4/96, II INTERNATIONAL CONPERNCE ON ANCIENT BATHS.

רשות העתיקות אשרה את הנסיעה ומשתתפת ב75% מעלוותה. מאחר ואני מייצג בקונגרס את פרוייקט בית שאן, הייתי מבקש השלמת עלותו ממנהלת הפרוייקט, המדובר ב 360 \$.

בתורה מראש,
גבי מזור

העתק :
גב' נירה פרץ
גב' רותי כגרי

הוצאת כספי 14/4
אח"כ 28.4.96
אח"כ 28.4.96

אצ"ב!

כ"ו בניסן תשנ"ו
15 באפריל 1996

מנהלת פיתוח התיירות

TOURIST DEVELOPMENT AUTHORITY

בית שאן BET SHE'AN

תיבת דואר 381, מיקוד 10900

טלפון: 06 585367. פקס: 06 585840

ב' אייר תשנ"ו
21 אפריל 1996

מכתב שליחה לתיירות

נכנס

לכבוד:

מר אמיר דרורי
מנכ"ל
רשות העתיקות
ת.ד: 586
ירושלים

שלום רב,

החברה הממשלתית לתיירות

הנדון: התמוטטויות חתכי חפירה באתר בית-שאן

בפסח האחרון התמוטטו חתכי חפירה למרגלות תל בית-שאן ובאמפיתיאטרון (מתחת לקיר מגרש החניה של בזק), בעקבות חפירות משלחת האוניברסיטה בראשות יורם צפריר בעונה האחרונה.

המועצה המקומית בית שאן

המצב כיום מסוכן למבקרים ולמשתמשים במגרש החניה, ובמידה ולא יטופל הנושא ימשכו ההתמוטטויות. בהתאם לחוק העתיקות (סעיף 11.א), ולחווה שנחתם בין חמ"ת לבינכס, הינכם נדרשים לטפל מיידית בייצוב החתכים ובטיפול בהתמוטטויות ע"ח התקציב השוטף. המינהלת מצידה, מבצעת תמיכות זמניות מתחת למגרש החניה של בזק, וזאת למרות שהנושא אינו באחריותה, כטיפול עזרה ראשונה מיידית.

רשות העתיקות

רשות הנגים הלאומיים

לטיפולך.

קרן קימת לישראל

המכון לארכיאולוגיה
האוניברסיטה העברית ירושלים

בברכה,
בוצנטל
רותי נגרי
מתאמת המינהלת

- העתק: דוד הרניק - מנכ"ל חמ"ת.
 נירה פרץ - סמנכ"ל חמ"ת.
 יוסי זלץ - סמנכ"ל חמ"ת.
 ישראל גלעד - מנכ"ל רג"ל.
 דוד שטרנפלד - חשב רע"ת.
 יעקב שפר - ראש תחום שימור רע"ת.

ירושלים: 14/1/96
מספרנו: 177

לכבוד
מר ד. שטרנפלד
חשב רשות העתיקות
א.נ.

הנדון: היקף העבודה באתרים ארכיאולוגיים עד ה-15 פברואר 1996.

בהמשך לשיחתנו הטלפונית בנדון, ותואם לבקשתך, להלן פירוט האתרים ומצבת כוח האדם -

(1) קיסריה - תואם למכתבך לגב' כ. זריהן-הלר מיום 9/1/96 (רצ"ב).

(2) בית שאן - כשלב זה מועסקים 65 עובדי חפירה ו-38 עובדי שימור. אין לקלוט עובדים חדשים, עובד שיתפטר ו/או פוטר - לא יקלט עובד אחר במקומו.

הרשות תעשה כל מאמץ לצמצום עלות הצוות הארכיאולוגי כ"כ יעשה כל מאמץ לשלב עובדי חפירה ותיקים כעוזרי חפירה וע"י כך לצמצם עלות הצוות הארכיאולוגי.

(3) בית גוברין -

א. צוות של 15 חופרים יועסק באחריות ועל חשבון רשות העתיקות (משרד העבודה), כאשר העלויות הנוספות בהיקף של עד 150 אלף ש"ח, ימומן על חשבון החמ"ת.

ב. יעשה כל מאמץ לגיוס תקציב של 1.0 מיליון ש"ח לשנת 1996 על מנת להמשיך בעבודת חולית השימור.

(4) עכו - הנושא יתואם ישירות ע"י החל"פ עכו העתיקה.

(5) עיר דוד - במסגרת הפרויקט תמשכנה העבודות הארכיאולוגיות ב-1996 במסגרת יתרות התקציב שהיקפו נקבע לסך של עד 5.2 מיליון ש"ח, ומתוך כספי התרומות.

האתרים לעידוד הינם קשת רובינסון, טיילת העופל ושער הכורסקאים.

רשמה: נירה פרץ

העתק: ✓
מר דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת
גב' כמי זריהן - מנהלת קיסריה
גב' רותי נגרי - מנהלת הפרוייקט בית שאן
מר אביעד שר-שלום - מתאם פרוייקטים
מר דוד מינגלגרין - כלכלן אגף תקציבים

Handwritten notes in blue ink: "אין", "בטבת תשנ"ו", "25/12/95", "31970"

ב בטבת תשנ"ו
25/12/95
31970

החברה הממשלתית לתיירות
דואר נכנס
01-01-1996

לידועה	לטיפול
	החברה הממשלתית לתיירות
	קרן היסוד 38 ירושלים

לכבוד
גב' נירה פרץ
סמנכ"ל תקציבים
החברה הממשלתית לתיירות
קרן היסוד 38 ירושלים

הנדון: עבודות ארכיאולוגיות 1996

אבקש לקבל מכתב התחייבות לגבי פרויקטים שסוכם כי יימשכו בשנת 1996.
מכתב זה יאפשר לנו להמשיך ברצף העבודה מ 01.01.96, וזאת עד לחתימת
חוזהים לגבי הפרויקטים.

חפירה	מדובר בפרויקטים הבאים :	בית שאן
שימור		בית שאן
חפירה (ועיבוד חומר)		קיסריה
שימור		קיסריה
		עמק המלך
חפירה		בית גוברין
שימור		בית גוברין

ב ב ר כ ה
דוד טמלנפלד
חשב רשות העתיקות

העתקים:
מר אמיר דרורי, מנכ"ל רשות העתיקות
מר דדי הרניק, מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות ✓

ירושלים, 1 בנובמבר 1995
מספרנו: 3345

סכום פגישה בענין בטיחות באתרים ארכיאולוגיים 30/10/95

משתתפים: עו"ד יורם בר-סלע - יועץ משפטי לרע"ת
עו"ד גיורא בן טל - יועץ משפטי לרג"ל
עו"ד גנית באג'יו - יועצת משפטית לחמ"ת
יעקב שפר, אילן קיזר - תחום שימור רע"ת
אמנון בר-אור, טל הוברמן - תחום שימור רג"ל
אלי היינה, אבי בכר - יועצי בטיחות
יוסי זלץ, אביעד שר-שלום - אגף ביצוע חמ"ת

- הוברר כי בישיבה זאת דנים רק בנושא בטיחות למבקר באתר ולא בנושא הדרישות הקונסטרוקטיבית בשחזור אתרים. נושא זה נידון בפורום נפרד בין יוסי זלץ, יעקב שפר ואמנון בר אור.

- הנוכחים מאמצים את סיכום הישיבה הקודמת. הוחלט לקבוע פגישה (באחריות הח"מ) בין יועצים משפטיים של 3 הגופים לבין הממונה על התכנון במשרד הפנים כדי להתחיל תהליך של שינוי חוק התכנון והבניה כך שלא יחול על אתרים ארכיאולוגיים.

- הוחלט להתחיל לפעול להכנת קובץ כללים מנחים למתכנן באתרים ארכיאולוגיים. הוקמה ועדה מקצועית המורכבת מנציג תחום שימור רע"ת, נציג תחום שימור רג"ל וחברת גל טל (התקשרות באחריות חמ"ת).

הועדה תבדוק 4 אתרים מייצגים כ - Case Study:

1. קיסריה כאתר ארכיאולוגי.
2. מנהרת ג'סר א זרקא כאתר מנהרות/בורות.
3. יחיעם כמצודה.
4. עכו כאזור היסטורי לשמוש מחודש.

בשלב א' יועצי גל-טל יעלו את כל המקרים שבהם לא ניתן/רצוי להתאים את האתרים לדרישות חוק התכנון והבניה על תקנותיו.

בשלב ב' הועדה תציע הנחיות אלטרנטיביות למקרים אלה, שיוצגו בפני הפורום הרחב.

- תחום שימור ברע"ת יפנה רשמית ל - ICOROM כדי לאסוף את כל הדוגמאות בעולם לקווים מנחים כנ"ל. תופץ תמצית בין הנוכחים.

רשם: אביעד שר-שלום

העתקים: לנוכחים
דוד הרניק, מנכ"ל חמ"ת
שמוליק שפירא - רש"ט

- 2 -

היועצים משפטיים בגופים הנ"ל מעוניינים להפגש עם הממונה על חוק התכנון
והבניה במשרד הפנים, אנה אישורך לפגישה כנ"ל.

נברכה,
אביעד

אביעד שר-שלום
מתאם פרויקטים

העתקים: דוד הרניק, מנכ"ל חמ"ת
עו"ד יורם בר-סלע - יועץ משפטי לרשות העתיקות
עו"ד גיורא טל - יועץ משפטי לרשות הגנים הלאומיים
עו"ד גנית גלמן - יועצת משפטית לחמ"ת

ירושלים, 21 במאי 1995
מספרנו: 1428

**סכום פגישה בנושא תחולת חוקי בטיחות על אתרים
ארכיאולוגיים הממוחזרים לשימוש תיירותי 8/5/95**

נוכחים - עו"ד גנית גלמן - יועצת משפטית לחמ"ת
עו"ד יורם בר-סלע - יועץ משפטי לרע"ת
עו"ד גיורא בן טל - יועץ משפטי לרג"ל
יעקב שפר - מנהל תחום שימור, רע"ת
אלי היינה, אבי בכר - יועצי בטיחות לרג"ל ולחמ"ת
אמנון בר-אור, גו'אל פינקלשטיין - שימור, רג"ל
כמי זריהן - מנהלת פרוייקט קיסריה
רותי נגרי - מנהלת פרוייקט בית שאן
זהבה מלונק - מתאמת פרוייקט ציפורי
ענת שדה - אדריכלית נוף באתרים ארכיאולוגיים.

הובהר כי ב"חוקי בטיחות" הכוונה לכל החוקים והתקנות להכטחת יציבות המכנה
וכל החוקים והתקנות להכטחת שלום המבקרים בו.

הובהר שחלק מ"חוקי הבטיחות" נדרשים ע"י המחוקק וקיומם באתרים ארכיאולוגיים
הוא "חובה חקוקה". חלק אחר הוא דרישה של המתכננים המתבקשים לחוות דעתם
המקצועית על מיחזור אתרים ארכיאולוגיים לתיירות.

הוסכם שהיועצים המשפטיים לחמ"ת לרג"ל ולרע"ת יפעלו במשותף אצל שר הפנים
לשחרר עבודות שיחזור והתאמה של אתרים ארכיאולוגיים, באתרי תיירות מוסדרים,
מהחובות הנובעים מחוק התכנון והבניה ולהכפיפם לסטנדרטים סבירים בנושאי
בטיחות לאתר המסוים. הסטנדרטים לאתר המסוים ינוסחו ע"י ועדת תכנון של האתר
שתהיה מורכבת מנציגים רשמיים של כל הגופים המפתחים אתר מסוים, לאחר בחינת
המלצותיהם של יועצים ששרותיהם יישכרו לשם כך.

המשתתפים קוראים למנכ"ל רע"ת, רג"ל ורש"ט להקים ועדת מומחים בין תחומית
הכוללת נציגי מחזיקי האתרים, יועצי בטיחות ויועצים משפטיים. הועדה תכין
קובץ הנחיות בטיחות לאתרים ארכיאולוגיים הממוחזרים לשימוש תיירותי כמקובל
במדינות שונות בעולם.

קובץ זה יקל על יועצי הבטיחות הנקראים לייעץ לוועדות התכנון לתת חוות דעת
לגופו של ענין ללא חובת התחשבות בתקנות בטיחות שתוקנו ע"י גופים אחרים
למטרות אחרות. קובץ ההנחיות רשמי יתן ליועץ הבטיחות גיבוי ב"מכתן סבירות"
במקרה של תביעה משפטית.

רשם: אביעד שר-שלום

העתקים: דוד הרניק, מנכ"ל חמ"ת
ישראל גלעד, מנכ"ל רג"ל
אמיר דרורי, מנכ"ל רע"ת
דן פרי, מנכ"ל רש"ט
למשתתפים

14-1-1993
 01/12/92
 ת.92-29893

משרד האוצר
 אגף התקציבים

1 כסלו תשנ"ג
 01/12/92

ת.92-29893

14-1-1993

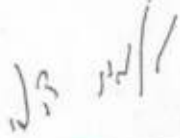
סיכום בנשא עבודות ארכיאולוגיות בחירות

מוסכם על דעת כל הח"מ כדלקמן.

1. במסגרת תקציב התשתית של משרד החירות יבוצעו בין השאר בשנתיים 1994-1993 פרויקטים בארכיאולוגיה באמצעות רשות העתיקות.
2. עלות החפירה תכלול שכר פועלים ארכיאולוגים וצוות מקצועי, עיבוד הממצאים ושאר ההוצאות הכרוכות בחפירה.
 העלות הכוללת של פרויקט חפירה מחולקת בעלות שכר הפועלים (להלן עלות חפירה לפועלים) היא כיום בממוצע לפרוייקט שנתי כ-55,000 ש"ח לפועל. מוסכם כי אם היקף תקציב הפרוייקטים השנתי (ובכלל זה פרויקטים בתחום חפירה שימור ושיחזור) הינו מעל 30 מליון, עלות פרויקט חפירה תקטן ב-2.5% (הקטנת עלות החפירות כאמור לעיל תבצע ע"י הקטנת סעיף התקורה).
3. מוסכם כי 12% מתקציב הפרוייקט, המהווה חלק מהתקציב לעיבוד הממצאים, ידחה למשך שנתיים משנת ביצוע החפירה.
 הסכומים הנ"ל ייצברו ברשימה שתנוהל ע"י חשב רשות העתיקות, רכז תחום ויונך באגף התקציבים ורכז תחום חירות באג"ת.
4. הסכומים שייצברו כאמור לעיל יתקצבו לרשות העתיקות ויועזו אך ורק למטרת עיבוד הממצאים לחפירות מהן בוצעה ההפרשה.
5. סעיף 3 מתייחס לעבודות חפירה בלבד.
 בעבודות שימור ושיחזור יוגבל סעיף הכלליות ביטוחים ומנהליות ל-4% מהיקף הפרוייקט.
6. הסכומים שיופרשו לעיבוד ממצאים כאמור לעיל יתווספו לתקציב רשות העתיקות בעדכון מחירים, עפ"י המקובל בתקציבי הממשלה.
7. עלויות החפירה לפועל וההפרשה לעיבוד ממצאים יהיו כדלקמן (בממוצע):

עלות כוללת	הפרשה לעיבוד ממצאים	עלות בשנת חפירה
היקף עד 30 מ' ש"ח לשנה	55,000	6,600
היקף מעל 30 מ' ש"ח לשנה	53,625	6,435

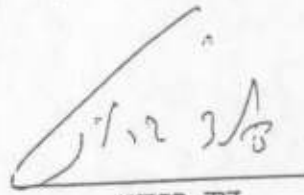
8. ההערכה התקציבית בכל פרויקט הינה עפ"י הידוע בעת הכנת התקציב. במקרה של שינוי מהותי, או ממצאים מיוחדים, תוך כדי הפירה יוגש עדכון בהתאם.

אמיר דורני
מנכ"ל רשות העתיקות

אלי גונן
מנכ"ל משרד התיירות

דוד ברוחט
הממונה על התקציבים

רותו מוסדת 8

עלות כולל תפירה - 86,000 ל.שנה

שכר דבורה - 2,000 ל.שנה

שכר דבורה ארכיטקטורה, ציור מתצוה/מנהל - 15,000 ל.שנה

מבצות צילומים - 6000

הסעות, תשלומים - 1500

ציור מבני - 6000

ציור חומרים, משכר - 3000

ציבור חומר (חצי) - 9000

3500

→ תקורה

ל.שנה   27 ל.שנה

6000

2700

3000

9200

X
ל
ל

ירושלים, 23 בנובמבר 1994
מספרנו: 3250

סיכום ישיבה - פרויקטים משותפים חמ"ת - רש"ט 1995

משתתפים:

{ דדי הרניק, מנכ"ל
נירה פרץ, סמנכ"ל תקציבים
זאבה מלונק, מרכזת פרויקטים } חמ"ת

דיוויד מינגלגרין

שמוליק שפירא
רונית מורן { רש"ט

בישיבה הוצגה רשימת הפרוייקטים של רש"ט לתכנון וביצוע לשנת 1995, בהם מתבקשת השתתפות החמ"ת.

א. להלן הפרוייקטים שאושרו:

א. תכנון

- (1) מערת קשת - מרכז גלישה 20,000 ש"ח
- (2) הר מירון - תניון יום ולילה 50,000 ש"ח

ב. ביצוע

- (1) מערת קשת - סכום ההשתתפות ייקבע עם גמר התכנון
- (2) נחל עיון - השתתפות החמ"ת תהיה בביצוע שירותים בחניון העליון
- (3) תל דן - מערך כניסה (השלמת התחייבות מ-93) שביל מוגבלים (השלמת התחייבות מ-94)
- (4) באניאס - שביל מחבר העתיקות 300,000 ש"ח
- (5) חולה - שביל מוגבלים. סכום ההשתתפות ייקבע בתום התכנון
- (6) מערת שורק - שיפור נגישות לנכים ומוגבלים - שיפור אקוסטיקה ומיזוג אוויר במערך הכניסה 150,000 ש"ח
75,000 ש"ח
- (7) נגריה (מצפה רמון) - שביל מוגבלים 100,000 ש"ח (השלמה מ-94)

ב. פרויקטים מותנים:

1. ירדן הררי - מותנה בקיום ישיבה בנושא בין חמ"ת, רש"ט וקק"ל
2. נחל כזיב - מותנה בבדיקה נוספת מול מינהלת פארק גורן
3. מערת תאומים - מותנה בהשתתפות קק"ל ובבדיקת תכנית "עמק רפאים"

ג. פרויקטים שחמ"ת לא תשתתף במימנם ב - 1995:

1. תכנון נחל בצת
2. תכנון חניון יום - בטיחה
3. נחל עמוד - מערך כניסה
4. נחל שגור - חניון יום
5. שיפור שבילים

רשמה: זהבה מלונק

העתקים:

למשתתפים

דן פרי, מנכ"ל רש"ט

יוסי זלץ, סמנכ"ל ביצוע, חמ"ת

ד"ר רן כהן, מנהל אגף תכנון

Memo:

Date:.....October 19, 1995
 To:.....Amir Droni
 From:.....Kobi Fisch
 Subject:.....Jerusalem Archaeological Park pledges

עו"מ
 5661-01-61
 מנהל האגף
 לביטחון המולדת

The following people have pledged the following amounts for the areas located in the Jerusalem Archaeological Park:

<u>Name</u>	<u>Area</u>	<u>Pledge</u>	<u>Period</u>	<u>Starting</u>	<u>1995 Income</u>
William Davidson Detroit	2nd Temple Peirord & Orientation garden	\$1,500,000	5 years	1995	\$ 300,000
Leon Levy & Shelby White	Umayaad Palace Garden	\$1,000,000	5 years	1995	\$ 200,000
Estanne & Martin Abraham Fawer	Monuments & Ritual Baths	\$ 250,000	5 years	1995	\$ 150,000
Uzi Zucker	Crusader Tower	\$ 180,000	5 years	1995	\$ 36,000
Cynil Stein	City of David	\$ 100,000	5 years	1995	\$ 20,000
Romie Shapiro	Building Machines	\$ 50,000	5 years	1995	\$ 10,000
*Alan Fischer	Byzantine Residential	\$ 200,000	5 years	1995	(not yet finalized)

Total Projected income for 1995: ca. \$700,000 (currently in account \$200,000)
Total commitments as of today: \$3,080,000
Expected additional commitments until December 31, 1995: \$300,000

Yoram Kaplan, Adv. & Not.
Daniel Alon, Adv.

Jerusalem, 2 Ben-Sira St.
Telephone 02-252524
Facsimile 02-259226
P.o.Box 31615
Zip Code 91316

ירושלים, רחוב בן-סירה 2
טלפון
פקסימיליה
ת.ד.
מיקוד

יורם קפלן, עו"ד ונוטריון
דניאל אלון, עו"ד

Ganit Gellman-Bajayo, Adv.
Ben-Zion Rosenfeld, Adv.
Yoel Shmerler, Adv.

Tel Aviv, 76 Ibn Gvirol St.
Telephone 03-6962113/4/5
Facsimile 03-6961123
Zip Code 64162

תל אביב, רחוב אבן ג'ורג' 76
טלפון
פקסימיליה
מיקוד

גנית גלמן-בג'איו, עו"ד
בן-ציון רוזנפלד, עו"ד
יואל שמרלר, עו"ד

Jerusalem 1995 5 בספטמבר ירושלים

Our ref. 93/10/1183 מספרנו

לכבוד
מר איתי ברסלע, עו"ד
רחוב הנשיא 13, ת"ד 4550
ירושלים 92188

בפקסימיליה מספר 02-631887

נכבדי,

הנדון: - הסכם חמ"ת - רשות העתיקות
סימוכין: - מכתבך מ-22 באוגוסט 1995

בתשובה למכתבך שבסמך, ולאחר בירור הנושא עם החברה הממשלתית לתיירות, הננו מתכבדים לצרף את הערותינו להסכם שבנדון:-

1. כתובתה של החברה הממשלתית לתיירות הינה:- רחוב קרן היסוד 38 ת"ד 2645, ירושלים 91026.
2. בסעיף "והואיל" מספר 3 יש לרשום:- "והואיל והחברה מסכימה להשתתף במימון ביצוע החפירות הארכיאולוגיות האמורות, בהתאם לתנאים המפורטים בהסכם זה.
3. בסעיף 4(ג) של ההסכם, יש למחוק את המשפט- "על פי שיקול דעתה הבלעדי את האתר ו/או כל חלק ממנו, בו סיימה לחפור", ובמקומו יש לרשום:- "את האתר".
בהמשך סעיף 4(ג) יש למחוק את המילים "ו/או כל חלק ממנו כאמור".
4. בסעיף 6(א) יש להוסיף, לאחר המילים "20 בכל חודש" את המילים:- "ועד להשלמת התקציב המוסכם".
5. בסעיף 6(ד) יש להוסיף לאחר המילה "תשומות" את המשפט:- "בשיעור כולל שלא יעלה על 4% (ארבעה אחוזים) מעלות החפירה.
6. בסעיף 7(ג) יש לרשום:- "כל כלי ו/או פריטי ציוד קבוע אשר ירכשו לצורך ביצוע עבודות החפירה יהיו בבעלות החברה ויועברו על-ידי רשות העתיקות לחברה מיד לאחר גמר ביצוע עבודות החפירה על-פי הסכם זה".
7. בסעיף 7(ד) יש למחוק את המילה "שישה" ולרשום "שלושה".
8. בסעיף 10 רישא יש לרשום:- "ויהיו כפופים להוראות רשות העתיקות בהתאם לנהלי העבודה המקובלים בין רשות העתיקות והחברה; בינם לבין החברה לא ייווצרו ולא יתקיימו יחסי ומעביד".

9. בסעיף 10 סיפא יש לרשום: - "ואולם רשות העתיקות תדאג לבטיחותם של כל המבקרים באתר החפירות, ותמנע כניסה בלתי מבוקרת של אנשים בלתי מוסמכים לאתר".
10. בסעיף 12(א) יש לרשום: - "רשות העתיקות תעסיק כאמור את כוח האדם המיומן הדרוש...".
11. בסעיף 12(ג) יש לרשום: - "על-אף האמור בסעיף 10 של הסכם זה לעיל, רשות העתיקות מתחייבת להעסיק בביצוע החפירות עד 55 עובדים. עלות 38 עובדים מתוך העובדים האמורים...".
- בסיפא של הסעיף יש לרשום: - "עלות 17 העובדים הנותרים...".
12. בסעיף 13 סיפא יש למחוק את השורה המתחילה במילים "ובזמן ביצוע עבודות... ולרשום: - "וכל עוד לא נמסר אתר החפירות לרשות הגנים הלאומיים".
13. בסעיף 14 סיפא יש למחוק את השורה המתחילה במילים "ועל פי שיקול דעתה" ולרשום: - "ובהתאם לכל דין".
14. לאחר סעיף 16 יש להוסיף: - "רשות העתיקות ממחה לחברה בהמחאה בלתי-חוזרת את כל הזכויות שהיא עתידה לקבל מחברת הביטוח שלה בקשר עם כל הנזקים העלולים להיגרם באתר ו/או כתוצאה מביצוע עבודות החפירה ו/או כתוצאה מכל מעשה ו/או מחדל הקשור בה ו/או הכרוך בביצועה".
15. בסעיף 17 יש למחוק את המילים "על אף האמור בסעיף 16 לעיל" ולרשום בסופו: - "בקשר עם כל תביעה משפטית כאמור שתוגש כנגד החברה בקשר עם ביצוע עבודות החפירה".
יש למחוק את הסיפא של הסעיף, המתחילה במילים "למען הסר ספק".
16. בסעיף 18 יש לרשום: - "בסעיפים 10, 11, 12, 13 ו-16 לעיל".
17. בסעיף 19 יש להוסיף את מספרי הסעיפים כדלקמן: - "2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 13, 14, 16 ו-17".
18. בסעיף 19 סיפא יש לרשום: - "והצד הנפגע יהיה זכאי לבטל הסכם זה, וזאת בנוסף לכל הסעדים העומדים לרשותו על-פי דין".
19. בסעיף 21 יש לתקן את טעות הדפוס במילים "דואר רשום" ולהוסיף: - "ואם נמסרה ביד, במועד מסירתה".
20. אודה לך על תיקון הטיוטה בהקדם, על-מנת שנוכל לקדם את הפעילות בין הצדדים.

בכבוד רב ובברכה נאמנה,

גנית גלמן-ג'איו, עו"ד
קפלן-אלון משרד עורכי דין

העתקים:-

1. ✓ דדי הרניק, מנכ"ל - החברה הממשלתית לתיירות.
2. נירה פרץ, סמנכ"ל - החברה הממשלתית לתיירות.
3. אביעד שר-שלוס, מתאם פרויקטים - החברה הממשלתית לתיירות.

09/05/95/.ג.ג/7932/7

רשות העתיקות

Handwritten notes in the top left corner.

Handwritten notes in the top center.

13/08/95
30098

החברה והמנהל/ת
נירה פרץ
 17-03-1965
 לכתוב

לכבוד
גב' נירה פרץ
סמנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות
קרן היסוד 38
ירושלים

הנדון: העסקת פועלי הבטחת הכנסה בפרוייקטים תיירותיים

בקשתך אלי לשלב פועלים מהבטחת הכנסה בפרוייקטים התיירותיים הובאה על ידי להנהלת הרשות.

משרד העבודה קיצץ באופן דרסטי את כמות הפועלים, וכנראה שבסוף אוקטובר נאלץ להפסיק כליל את העסקתם.

לאור זאת לא נוכל לצערנו להקצות פועלים על פי בקשתכם.

בברכה
ד"ר שמעון פלד
חשב רשות העתיקות

העתיקים:
מר אמיר דרורי, מנכ"ל רשות העתיקות
גב' כמי זריהן, מתאמת פרוייקט קיסריה

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

י"א אב תשנ"ה
7 באוגוסט 1995
ת.95-57116

החברה הממשלתית לתיירות

דואר נכנס

08-03-1395

אל: המנכ"ל

לידיעה

לטינו

ד"ר

הנדון: ועדת שושני (מנכ"ל מ. החינוך) לענין תקון חוק העתיקות

1. לכתחילה הוגשה לממשלה הצעת החלטה להקים ועדה מנכ"ל לים שתעסוק בענין חפירות הצלה באתרי בניה של משרד השיכון.
2. על פי הצעתו של שר התיירות החליטה הממשלה לצרף את מנכ"ל משרד התיירות לוועדה, כשהיה ברור שמנכ"ל משרד התיירות אינו עוסק בחפירות הצלה של משרד השיכון אלא בחפירות פיתוח באתרי תיירות.
3. כך הובהר בצורה שלא משתמעת לשתי פנים, בתחילת דרכה של הועדה.
4. כל משרד התבקש להגיש הצעות. בפברואר 1995 את הצעותינו (שסוכמו ביני לבין הח.מ.ת.).
5. מאז ביקשתי שהצעותינו יועלו לדיון בפני חברי הועדה. ביקשתי וביקשתי ולא ניענתי.
6. בישיבה האחרונה של הועדה הודיעני יו"ר הועדה, ד"ר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך, שאין לו ענין בכלל לדון בהצעותינו כי הנושא הרלוונטי לוועדה הוא אך ורק "חפירות הצלה של משרד השיכון".
7. הוא אפילו העמיד את הצעתו לא לדון בהצעותינו להצבעה וכל חברי הועדה הצביעו בעדו ונשארתי במיעוט מעליב ופוגע.
8. למעשה זאת ועדת מנכ"ל לים שמונתה פורמלית ורשמית ע"י הממשלה. זאת ועדה שבה מילאתי את מקומך ולמעשה זאת ועדה שהנך חבר בה, כך "שסטירת הלחי" היא אינה מכוונת רק כלפי אלא כלפיך וכלפי המשרד כולו.
9. לא יתכן שועדה שמונתה ע"י הממשלה תסרב לדון בהצעותיו של אחד מחבריה וזה מה שקרה.
10. אני משאיר לך לטפל לפי שקול דעתך בסוגיה הן מהצד הפרומלי (פגיעה בכבודך ובכבוד המשרד) והן מהצד התכני (קידום הצעותינו).

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

משרד התיירות

11. יתכן שבצורה הפגנתית יש לדרוש הכללת הצעותינו כדעת מיעוט או להגישן כהצעת החלטה לממשלה או בצורה פחות ריגשית לדרוש דיון ענייני עם שושני, דרורי, הרניק והח"מ אצלך או אצל שושני.

12. להמשך טפולך (מצ"ב הצעותינו).
אם כבר גיבשנו הצעה, חבל שלא נשתמש בה.

לוטה: כנ"ל

ב ב ר כ ה

משה ריגל
סמנכ"ל תכנון פיתוח
ויועץ כלכלי לשר

העתק: מר דוד הרניק, מנכ"ל הח.מ.ת.
מר דן אלון, היועץ המשפטי, הח.מ.ת.
מר יוסי זלץ, ס/מנכ"ל, חמ"ת
גב' נירה פרץ, סמנכ"ל תקציבים, חמ"ת

திருவாரூர் - 40, -

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

הממשלה
משרד התיירות
כ"ו תמוז תשנ"ה
24 ביולי 1995
ת.95-57040
07-1995

יש להחזיר
למשרד התיירות

אל: ד"ר שמשון שושני
מנכ"ל משרד התיירות,
התרבות והספורט

הנדון: הועדה לתיקון חוק העתיקות
(מכתב מס' 414 מיום 2 יולי 1995)

1. הנך מציין במכתבך שככל הזכור לך מעטתי לקחת חלק בשורה של דיונים ומפגשיה של הועדה.
2. לי זכור אחרת שמחודש ינואר 1995 קיבלתי מידי פעם זימון לישיבת הועדה ולאחר מכן בסמוך למועד הישיבה קיבלתי מלשכתך הודעת ביטול.
3. מכתבי מ - 20.6.95 נבעה מכך.
4. האם יש להבין שהועדה התכנסה מבלי שהוזמנתי?
5. המועד האחרון לזימון הועדה היה ביום 18/7/95. כדי להשתתף בדיון הועדה, ביקשתי לקצר השתתפותי בסיור של שר התיירות. לאחר מאמצים רבים קבלתי אשור לכך. יום לפני המועד הודיעה לי לשכתך ששוב הישיבה נדחתה.

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

6. גופא, אינני יכול להסכים שהצעותיו של משרד התיירות לא יכללו בדו"ח הועדה:

ברצוני לציין שאמנם לכתחילה בהצעת החלטה לממשלה בענין הקמת הועדה לא הוצעה נציגות של משרד התיירות אבל הממשלה קיבלה החלטה אחרת לפיה תכלול הועדה נציג משרדנו. ברור לכן שהממשלה לא התייחסה דק לנופירות ההצלה וכפי שהנדק טוען אלא גם "לפיתוח התיירות של אחרים".

7. אני מבקש שמרכזת הועדה תתייחס להצעותינו בהצעת החלטה הממשלה ואינני יכולים להסתפק בכך שהצעותינו יופצו. לחברצנו הממשלה ואינני יכולים להסתפק בכך שהצעותינו יופצו. לחברצנו הממשלה ואינני יכולים להסתפק בכך שהצעותינו יופצו. לחברצנו הממשלה ואינני יכולים להסתפק בכך שהצעותינו יופצו.

ב-ב' ר כ ה,

משה ריגל
סמנכ"ל תכנון פיתוח

העתק: מר עוזי ברעם, שר התיירות

מר אלי גונן, מנכ"ל

חברי הועדה הבינמשרדית

מר ש.ש.י, משנה למנכ"ל

מר ע.קדמי, היועץ המשפטי משרד התיירות

מר ד.הרניק, מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות

מר י.זלץ, סמנכ"ל ביצוע החברה הממשלתית לתיירות

מדינת ישראל

משרד החינוך התרבות והספורט

המנהל הכללי

ירושלים, י"א בתמוז תשנ"ה
9 ביולי 1995
414

לכבוד

מר משה ריגל

סמנכ"ל תכנון ופיתוח ויועץ כלכלי לשר
משרד התיירות

משרד החינוך
הכנון ופיתוח
16-7-1995
דואר נכנס

שלום רב,

בתשובה למכתבך מיום 20.6.95 אבקש להבהיר כי מכתבך מיום 16.2.95 ובו הצעות משרד התיירות, לתיקון חוק העתיקות התקבלו בלשכתי והן כלולות בין ההצעות שהועברו לוועדה מחבריה השונים, באותו הזמן.

כידוע, קיימה הועדה שורה של דיונים ומפגשים, בהם, ככל הזכור לי, מעטת לקחת חלק. בסיום דיונים אלה התבקשו הצעות סיכום מן החברים על סמך הדיונים שנערכו. בשלב זה פועלת מרכזת הועדה, תוך קיום התייעצויות שונות, להכנת טיוטה מסכמת לדו"ח הועדה. לכשתסיים הכנת הטיוטה לדו"ח ותופץ בין החברים, תשוב ותכנס הועדה.

אבקש עם זאת, וכבר בשלב זה, להעיר כי הצעותיך במכתבך האמור לא הובאו בפני הועדה במסגרת דיוניה, והועדה לא נדרשה להן, וספק על כן אם תוכל לקבוע לגביהן עמדה בדו"ח שיוגש על ידה. ויתירה מזו, הצעות אלה חורגות, לדעתי, מגדר כתב המיני של הועדה על פי החלטת הממשלה, אשר התייחסה לחפירות ההצלה שעורכת רשות העתיקות ולא לפיתוח התיירות של אתרים.

מכל מקום, כאמור, הצעותיך יכללו במסגרת החומר שיופץ לחברי הועדה לקראת הדיון המסכם.

בכבוד רב,

[Handwritten Signature]
ד"ר שמשון שושני

העתקים:

- מר עוזי ברעם, שר התיירות
- חברי הועדה הבינמשרדית
- מר אלי גונן, מנכ"ל משרד התיירות
- מר ש. שי, משנה למנכ"ל משרד התיירות
- מר ע. קדמי, היועץ המשפטי, משרד התיירות
- מר ד. הרניק, מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות
- מר י. זלץ, סמנכ"ל ביצוע, החברה הממשלתית לתיירות

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

ט"ו אדר תשנ"ה
15 בפברואר 1995
ת. 95-38268

אל: מר שמשון שושני, מנכ"ל משרד התינוך התרבות והספורט
מאת: ס/מנכ"ל לתכנון ופתוח

הנדון: הצעת תיקון לחוק העתיקות תשל"ח - 1978

להלן הצעתנו לתיקון לחוק העתיקות לדיוך בוועדה הכיממשורזית ואישור
בראשות:

1. בסעיף 28 לחוק הנ"ל נקבעה סמכותו של לוחם המנהל (מנהל-רשות העתיקות) להכריז על מקום פלונתי כאתר עתיקות.
עתיקות.

2. בסעיף 29 לחוק מונה פעילות שאסורה לעשותן במקום שהוכרז כאתר לתיקון
עתיקות, אלא לאחר קבלת אישור בכתב מהמנהל. עתיקות, אלא לאחר

3. הצעתי היא לקבוע כי מקום שהוכרז על-יד המנהל כאתר עתיקות,
והוא משמש ו/או מיועד לשמש גם כאתר תיירות, יהיה שר התיירות
או מי שיוסמך על-ידו, רשאי להכריז עליו כ"אתר עתיקות
תיירות", והסמכות לאשר את הפעולות המנויות בסעיף 29 לחוק
לגביו, תהא מסורה אז לשר התיירות או למי שהשר יסמיד אותו
לצורך זה, ולאחר התייעצות אם המנהל. יחובת ההתייעצות תוסדר
בתקנות שיתקינו שר התיירות ושר התינוך.

השנוי המוצע בא להבטיח מלא שתוף הפעולה הנחוץ לפתוחם של אתרי
עתיקות בעלי פוטנציאל תיירותי, וזאת ברוח החלטת הממשלה מס'
1890 שעניינה שינוי החוק שבנדון.

4. לחילופין אנו מציעים הצעה אלטרנטיבית המצ"ב במידה שיתעוררו
קשיים בלתי צפויים.

לוטה: כנ"ל

ב ב ר כ ה,

משה ריגל
ס/מנכ"ל לתכנון ופתוח
ויועץ כלכלי לשר

העתק: מר ע. ברעם, שר התיירות

א. גונן, המנכ"ל
חברי הועדה

מר ד. הרניק, מנכ"ל הח.מ.ת.

מר י. זלץ, ס/מנכ"ל הח.מ.ת.

מר ד. אלון, היועץ המשפטי, ח.מ.ת.

גב' א. דורון, דוברת משרד התיירות

מר ע. קדמי, היועץ המשפטי

גב' מ. חושן, ס/יועץ המשפטי

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

כ"ו תמוז תשנ"ה
24 ביולי 1995
ת.95-57040

אל: ד"ר שמשון שושני
מנכ"ל משרד התינוך,
התרבות והספורט

הנדון: הועדה לתיקון חוק העתיקות
(מכתב מס' 414 מיום 2 יולי 1995)

1. הנך מציין במכתבך שככל הזכור לך מעטתי לקחת חלק בשורה של דיוניה ומפגשיה של הועדה.
2. לי זכור אחרת שמחודש ינואר 1995 קיבלתי מידי פעם זימון לישיבת הועדה ולאחר מכן בסמוך למועד הישיבה קיבלתי מלשכתך הודעת ביטול.
3. מכתבי מ - 20.6.95 נבעה מכך.
4. האם יש להבין שהועדה התכנסה מבלי שהוזמנתי?
5. המועד האחרון לזימון הועדה היה ביום 18/7/95. כדי להשתתף בדיון הועדה, ביקשתי לקצר השתתפותי בסיור של שר התיירות. לאחר מאמצים רבים קבלתי אשור לכך. יום לפני המועד הודיעה לי לשכתך ששוב הישיבה נדחתה.

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

6. גופא, אינני יכול להסכים שהצעותיו של משרד התיירות לא יכללו בדו"ח הועדה:

ברצוני לציין שאמנם לכתחילה בהצעת ההחלטה לממשלה בענין הקמת הועדה לא הוצעה נציגות של משרד התיירות אבל הממשלה

קיבלה החלטה אחרת לפיה תכלול הועדה נציג משרדנו. מטעמי אינני רוצה ברור לכן שהממשלה לא תתייחסת רק לחפירות המצלה כפי שהציעה. שהנך טוען אלא גם "לפירות התיירות של אחרים".

ב-ב' ר כ ה,

משה ריגל
סמנכ"ל תכנון פיתוח

העתק: מר עוזי ברעם, שר התיירות

מר אלי גונן, מנכ"ל

חברי הועדה הבינמשרדית

מר ש.ש.י, משנה למנכ"ל

מר ע.קדמי, היועץ המשפטי משרד התיירות

מר ד.הרניק, מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות

מר י.זלץ, סמנכ"ל ביצוע החברה הממשלתית לתיירות

מדינת ישראל

משרד החינוך התרבות והספורט

המנהל הכללי

ירושלים, י"א בתמוז תשנ"ה
9 ביולי 1995
414

לכבוד

מר משה ריגל

סמנכ"ל תכנון ופיתוח ויועץ כלכלי לשר

משרד התיירות

שלום רב,

משרד החינוך התרבות והספורט
16-7-1995
דואר נכנס

בתשובה למכתבך מיום 20.6.95 אבקש להבהיר כי מכתבך מיום 16.2.95 ובו הצעות משו"ח התיירות, לתיקון חוק העתיקות התקבלו בלשכתי והן כלולות בין ההצעות שהועברו לוועדה מחבריה השונים, באותו הזמן.

כידוע, קיימה הועדה שורה של דיונים ומפגשים, בהם, ככל הזכור לי, מעטת לקחת חלק. בסיום דיונים אלה התבקשו הצעות סיכום מן החברים על סמך הדיונים שנערכו, בשלב זה פועלת מרכזת הועדה, תוך קיום התייעצויות שונות, להכנת טיוטה מסכמת לדו"ח הועדה. לכשתתיים הכנת הטיוטה לדו"ח ותופץ בין החברים, תשוב ותכנס הועדה.

אבקש עם זאת, וכבר בשלב זה, להעיר כי הצעותיך במכתבך האמור לא הובאו בפני הועדה במסגרת דיוניה, והועדה לא נדרשה להן, וספק על כן אם תוכל לקבוע לגביהן עמדה בדו"ח שיוגש על ידה. ויתירה מזו, הצעות אלה חורגות, לדעתי, מגדר כתב המיני של הועדה על פי החלטת הממשלה, אשר התייחסה לחפירות ההצלה שעורכת רשות העתיקות ולא לפיתוח התיירותי של אתרים.

מכל מקום, כאמור, הצעותיך יכללו במסגרת החומר שיופץ לחברי הועדה לקראת הדיון המסכם.

בכבוד רב,

[Handwritten signature]
ד"ר שמשון שושני

העתקים:

מר עוזי ברעם, שר התיירות

חברי הועדה הבינמשרדית

מר אלי גונן, מנכ"ל משרד התיירות

מר ש. שי, משנה למנכ"ל משרד התיירות

מר ע. קדמי, היועץ המשפטי, משרד התיירות

מר ד. הרניק, מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות

מר י. זלץ, סמנכ"ל ביצוע, החברה הממשלתית לתיירות

הצעה לתיקון סעיפים בחוק (ותקנות) רשות העתיקות

כללי

להלן רשימה מוצעת לתיקונים בחוק ובתקנות המתייחסים לעבודה באתרי העתיקות המיועדים לפיתוח תיירותי (להלן "האתרים") והמפותחים וממומנים ע"י משרד התיירות:

1. אתרי העתיקות המיועדים לפיתוח תיירותי יקבעו ע"י משרד התיירות עפ"י קוי מדיניותו.
2. רשות העתיקות תעניק את רשיונות החפירה לאתרים כמפורט בסעיף 1 בהתאם לסמכותה בחוק, אולם לא יוענקו רשיונות חופר למי שלא עמד בהתחייבויות קודמות בביצוע עבודות חפירה. קביעת החופר תתואם עם משרד התיירות.
3. שטחי החפירה באתר העתיקות עצמו יוגדרו במפורט במפה שתצורף לרשיון החפירה שילווה אליה לוח זמנים מפורט לביצוע העבודות.
4. משרד התיירות רשאי להזמין ולעניין מוסדות וגופים שיש להם עניין בביצוע חפירות בארץ. רשות העתיקות תעניק רשיונות חפירה למוסדות שיבקשו בהתאם לתנאי החוק.
5. רשות העתיקות לא תגביל את מספר הרשיונות באתר למספר קטן של משלחות ותעניק רשיונות חפירה נוספים שיבקשו בהתאם לתנאי החוק.
6. בנוסף להגדרות המתחייבות מנוסח החוק, תגדיר רשות העתיקות ברשיון החפירה, לוח זמנים לביצוע והשלמת החפירה. על בעל הרשיון תהיה חובה לסיים את החפירה באזורים שיוגדרו במפה, בטרם יוכל להמשיך חפירתו בחלק של האתר. כל בקשה לסטייה מאזור החפירה המוגדר, תיעשה בהסכמת משרד התיירות או נציגו בהתאם.
7. האחרייות על הטיפול בעתיקות באתרים תתחלק כדלקמן:
  - א. חפירה וחשיפה של העתיקות - אחרייות רשות העתיקות בלבד, ובכפוף לאמור בסעיפים 6-1 דלעיל.
  - ב. שימור - אחרייות משותפת של רשות העתיקות ומשרד התיירות.
  - ג. שיחזור עתיקות - אחרייות משרד התיירות תוך תאום והתייעצות עם רשות העתיקות (ראה סעיף 10).

8. עבודות פיתוח באתרים - כל שאר עבודות הפיתוח באתרים - כולל תכנונם - כגון: שילוט, תאורה, שבילים, שירותים, תשתיות וכו' יהיו בתחום אחריותו של משרד התיירות תוך התייעצות עם רשות העתיקות.
9. ועדת שימור - הקיימת היום ליד רשות העתיקות תבוטל.
10. ועדת שיחזור - לצורך קבלת החלטות בנושאי שיחזור באתרים תוקם ועדת שיחזור משותפת שתמנה עד - 3 חברים מכל צד, שתכנס מדי פעם לבקשת אחד הצדדים ולא יאוחר משבועיים מיום הבקשה. לא הצליחה הועדה להגיע להחלטה - יחליט שר התיירות או מי שימונה על ידו.
11. תוכניות שאושרו ונחתמו ע"י נציג מוסמך של רשות העתיקות, טרם תחילת ביצועו של פרויקט - לא ישונו במהלך הביצוע אלא בהסכמת שני הצדדים. לא ינתן צו הפסקת עבודה חד צדדי.

דברי הסבר ורקע לבקשה לשינוי סעיפים בחוק העתיקות

1. רקע

בשנים האחרונות הקציב משרד התיירות, באמצעות החברה הממשלתית לתיירות והמינהלה לפתוח התיירות בנגב, כספים רבים להשקעות באתרים ארכיאולוגיים לשם פיתוח תיירותי של אותם אתרים.

באתרים אלו חפרו משלחות מטעם רשות העתיקות והתברר כי יש צורך בחשיבה מחודשת ובהגדרת שיתוף הפעולה מחדש על מנת שתקבל התוצאה הטובה ביותר מההיבט התיירותי. הובהר כי האינטרסים של שני הגופים אינם זהים וכי למרות שהכספים מוזרמים מתקציבי משרד התיירות הרי המצב החוקי ונוהלי החפירה הקיימים ברשות העתיקות, אינם מאפשרים בחלק מן המקרים להגיע לתוצאה הרצויה מההיבט התיירותי.

לא פעם נדרש משרד התיירות לתוספת תקציבית משמעותית ביותר ולדחות עבודות פתוח בשל שקולים זרים לעצם פתוח האתר.

2. חוק העתיקות תשל"ח - 1978 מבוסס על פקודת העתיקות המנדטורית, עוסק בעיקרו בשמירה על העתיקות, במניעת פגיעה בעתיקות, באיסור מסחר בעתיקות ובקביעת כללים באשר לחפירות, הענקת רישיונות חפירה וקביעת עונשים על הפוגעים בעתיקות. החוק אינו בא למנוע פיתוח אתרי עתיקות והשימוש בהם כאתרי תיירות, להנאתם של תושבי המדינה והתיירים.

מטרת הפיתוח, שמשרד התיירות עוסק בו באתרי העתיקות הינו שימורם, שיחזורם ופיתוחם של אתרי העתיקות - תוך שמירה על העתיקות, וטיפול בהם. עצם עבודות הפיתוח - כאשר הם נעשים בתיאום ותוך שמירה על כללי פיתוח נכונים - באים, יותר מכל, לשמור על עתיקות.

3. ישראל עשירה באתרים ארכיאולוגיים והיסטוריים המהווים אתרי תיירות רבי חשיבות הן לגבי התייר והן לגבי המטייל הישראלי. על מנת שאתרים אלו יהפכו לאתרי תיירות בעלי רמה יש להשקיע בהם כספים רבים בנושאי תכנון וביצוע.

4. בארצות אירופה מוטל הטיפול בנושא זה על גופים מיוחדים המוקמים לצורך זה (כמו חמ"ת אצלנו) ושאינם גופים המקבילים לרשות העתיקות אצלנו. לעומת זאת האחריות על ביצוע החפירות הארכיאולוגיות עצמם, לרבות פירסום החומר המדעי אספקת חומר מדעי למתכנני האתר, אספקת חומר והסברה מדעי, חוברות וכו' מוטל על גוף המקביל לרשות העתיקות אצלנו. גוף זה מייעץ בשימור העתיקות, ממליץ טכניקות הרצויות בנושא שיחזור האתר ושיקומו, אולם פעולות השיחזור עצמו אינה נמצאת בידי רשות העתיקות אלא בידי גופים ציבוריים אחרים בד"כ - משרדי התיירות של מדינות אלו.

יתר על כן כל הפעולות הקשורות בהכנת האתר לביקורי קהל, מלאכה הדורשת תכנון, הלוקחת בחשבון את נושאי הבטיחות, אופן ההצגה לתייר, התקנת שירותי מים, תאורה, וכו' אינם בתחום סמכויותיה של "רשות העתיקות" אלא בתחומם של אנשי המקצוע מיוחדים העוסקים בנושאים אלו כמובן, תוך התייעצות עם אנשי העתיקות.

5. אצלנו כאמור עקב המצב החוקי (חוק העתיקות) והמציאות בשטח יש לרשות העתיקות סמכות בלעדית על כל הקשור באתר. העתיקות לרבות הטיפול בחפירות, בשימור, בשיחזור, בפיתוח, בהצגת האתר לקהל וכו' דהיינו בעצם זכות ווטו על כל נושא. מצב זה מביא לניגוד אינטרסים, אי הבנות, עיכובים בביצוע, איחור בלוח הזמנים, קצב ביצוע איטי ביותר של התוכניות וכמובן גם הוצאות מיותרות.

6. במסמך זה אנו מתייחסים אך ורק לעבודות הקשורות בפיתוח אתרי עתיקות והפיכתם לאתרי תיירות ולאוו דווקא לאתרים בהם מתקיימות חפירות לצרכי מדע בלבד.

לפיכך אנו מציעים במסמך זה שורה של נושאים במישור היחסיים בין משרד התיירות ורשות העתיקות שיקבעו גבול ברור בין אחריות רש"ע לאחריות משרד התיירות, ושיביאו לשיפור רמת הביצוע באתרים, ובייחוד לזירוז ההליכים הקשורים בפיתוח אתרי העתיקות.

הצעה לתיקון סעיפים בחוק (ותקנות) רשות העתיקות

כללי

להלן רשימה מוצעת לתיקונים בחוק ובתקנות המתייחסים לעבודה באתרי העתיקות המיועדים לפיתוח תיירותי (להלן "האתרים") והמפותחים וממומנים ע"י משרד התיירות:

1. אתרי העתיקות המיועדים לפיתוח תיירותי יקבעו ע"י משרד התיירות עפ"י קוי מדיניותו.
2. רשות העתיקות תעניק את רשיונות החפירה לאתרים כמפורט בסעיף 1 בהתאם לסמכותה בחוק, אולם לא יוענקו רשיונות חופר למי שלא עמד בהתחייבויות קודמות בביצוע עבודות חפירה. קביעת החופר תתואם עם משרד התיירות.
3. שטחי החפירה באתר העתיקות עצמו יוגדרו כמפורט במפה שתצורף לרשיון החפירה שילווה אליה לוח זמנים מפורט לביצוע העבודות.
4. משרד התיירות רשאי להזמין ולעניין מוסדות וגופים שיש להם עניין בביצוע חפירות בארץ. רשות העתיקות תעניק רשיונות חפירה למוסדות שיבקשו בהתאם לתנאי החוק.
5. רשות העתיקות לא תגביל את מספר הרשיונות באתר למספר קטן של משלחות ותעניק רשיונות חפירה נוספים שיבקשו בהתאם לתנאי החוק.
6. בנוסף להגדרות המתחייבות מנוסח החוק, תגדיר רשות העתיקות ברשיון החפירה, לוח זמנים לביצוע והשלמת החפירה. על בעל הרשיון תהיה חובה לסיים את החפירה באזורים שיוגדרו במפה, בטרם יוכל להמשיך חפירתו בחלק של האתר. כל בקשה לסטייה מאזור החפירה המוגדר, תיעשה בהסכמת משרד התיירות או נציגו בהתאם.
7. האחרייות על הטיפול בעתיקות באתרים תתחלק כדלקמן:
  - א. חפירה וחשיפה של העתיקות - אחרייות רשות העתיקות בלבד, ובכפוף לאמור בסעיפים 6-1 דלעיל.
  - ב. שימור - אחרייות משותפת של רשות העתיקות ומשרד התיירות.
  - ג. שיחזור עתיקות - אחרייות משרד התיירות תוך תאום והתייעצות עם רשות העתיקות (ראה סעיף 10).

8. עבודות פיתוח באתרים - כל שאר עבודות הפיתוח באתרים - כולל תכנונם - כגון: שילוט, תאורה, שבילים, שירותים, תשתיות וכו' יהיו נתחום אחריותו של משרד התיירות תוך התייעצות עם רשות העתיקות.
9. ועדת שימור - הקיימת היום ליד רשות העתיקות תבוטל.
10. ועדת שיחזור - לצורך קבלת החלטות בנושאי שיחזור באתרים תוקם ועדת שיחזור משותפת שתמנה עד - 3 חברים מכל צד, שתכנס מדי פעם לבקשת אחד הצדדים ולא יאוחר משבועיים מיום הבקשה. לא הצליחה הועדה להגיע להחלטה - יחליט שר התיירות או מי שימונה על ידו.
11. תוכניות שאושרו ונחתמו ע"י נציג מוסמך של רשות העתיקות, טרם תחילת ביצועו של פרויקט - לא ישונו במהלך הביצוע אלא בהסכמת שני הצדדים. לא ינתן צו הפסקת עבודה חד צדדי.

דברי הסבר ורקע לבקשה לשינוי סעיפים בחוק העתיקות

1. רקע

בשנים האחרונות הקציב משרד התיירות, באמצעות החברה הממשלתית לתיירות והמינהלה לפתוח התיירות בנגב, כספים רבים להשקעות באתרים ארכיאולוגיים לשם פיתוח תיירותי של אותם אתרים.

באתרים אלו חפרו משלחות מטעם רשות העתיקות והתברר כי יש צורך בחשיבה מחודשת ובהגדרת שיתוף הפעולה מחדש על מנת שתקבל התוצאה הטובה ביותר מההיבט התיירותי. הובהר כי האינטרסים של שני הגופים אינם זהים וכי למרות שהכספים מוזרמים מתקציבי משרד התיירות הרי המצב החוקי ונוהלי החפירה הקיימים ברשות העתיקות, אינם מאפשרים בחלק מן המקרים להגיע לתוצאה הרצויה מההיבט התיירותי.

לא פעם נדרש משרד התיירות לתוספת תקציבית משמעותית ביותר ולדחות עבודות פתוח בשל שקולים זרים לעצם פתוח האתר.

2. חוק העתיקות תשל"ח - 1978 מבוסס על פקודת העתיקות המנדטורית, עוסק בעיקרו בשמירה על העתיקות, במניעת פגיעה בעתיקות, באיסור מסחר בעתיקות ובקביעת כללים באשר לחפירות, הענקת רשיונות חפירה וקביעת עונשים על הפוגעים בעתיקות. החוק אינו בא למנוע פיתוח אתרי עתיקות והשימוש בהם כאתרי תיירות, להנאתם של תושבי המדינה והתיירים.

מטרת הפיתוח, שמשרד התיירות עוסק בו באתרי העתיקות הינו שימורם, שיחזורם ופיתוחם של אתרי העתיקות - תוך שמירה על העתיקות, וטיפול בהם. עצם עבודות הפיתוח - כאשר הם נעשים בתיאום ותוך שמירה על כללי פיתוח נכונים - באים, יותר מכל, לשמור על עתיקות.

3. ישראל עשירה באתרים ארכיאולוגיים והיסטוריים המהווים אתרי תיירות רבי חשיבות הן לגבי התייר והן לגבי המטייל הישראלי. על מנת שאתרים אלו יהפכו לאתרי תיירות בעלי רמה יש להשקיע בהם כספים רבים בנושאי תכנון וביצוע.

4. בארצות אירופה מוטל הטיפול בנושא זה על גופים מיוחדים המוקמים לצורך זה (כמו חמ"ת אצלנו) ושאינם גופים המקבילים לרשות העתיקות אצלנו. לעומת זאת האחריות על ביצוע החפירות הארכיאולוגיות עצמם, לרבות פירסום החומר המדעי אספקת חומר מדעי למתכנני האתר, אספקת חומר והסברה מדעי, חוברות וכו' מוטל על גוף המקביל לרשות העתיקות אצלנו. גוף זה מייעץ בשימור העתיקות, ממליץ טכניקות הרצויות בנושא שיחזור האתר ושיקומו, אולם פעולות השיחזור עצמו אינה נמצאת בידי רשות העתיקות אלא בידי גופים ציבוריים אחרים בד"כ - משרדי התיירות של מדינות אלו.

יתר על כן כל הפעולות הקשורות בהכנת האתר לביקורי קהל, מלאכה הדורשת תכנון, הלוקחת בחשבון את נושאי הבטיחות, אופן ההצגה לתייר, התקנת שירותי מים, תאורה, וכו' אינם בתחום סמכויותיה של "רשות העתיקות" אלא בתחומם של אנשי המקצוע מיוחדים העוסקים בנושאים אלו כמובן, תוך התייעצות עם אנשי העתיקות.

5. אצלנו כאמור עקב המצב החוקי (חוק העתיקות) והמציאות בשטח יש לרשות העתיקות סמכות בלעדית על כל הקשור באתר. העתיקות לרבות הטיפול בחפירות, בשימור, בשיחזור, בפיתוח, בהצגת האתר לקהל וכו' דהיינו בעצם זכות ווטו על כל נושא. מצב זה מביא לניגוד אינטרסים, אי הבנות, עיכובים בניצוע, איחור בלוח הזמנים, קצב ביצוע איטי ביותר של התוכניות וכמובן גם הוצאות מיותרות.

6. במסמך זה אנו מתייחסים אך ורק לעבודות הקשורות בפיתוח אתרי עתיקות והפיכתם לאתרי תיירות ולא דווקא לאתרים בהם מתקיימות חפירות לצרכי מדע בלבד.

לפיכך אנו מציעים במסמך זה שורה של נושאים במישור היחסיים בין משרד התיירות ורשות העתיקות שיקבעו גבול ברור בין אחריות רש"ע לאחריות משרד התיירות, ושיביאו לשיפור רמת הביצוע באתרים, ובייחוד לזירוז ההליכים הקשורים בפיתוח אתרי העתיקות.

רשות העתיקות

כו תמוז תשנ"ה
24/07/95
29716

לכבוד
מר דוד מינגלגרין
החברה הממשלתית לתיירות
קרן היסוד 38 ירושלים

שלום רב.

1. בפגישה שהתקיימה איתך ועם מר גדעון אבני ביום 20.07.95 הובהר כי עשד סוף חודש יוני ביצוע התקציב הגיע ל 2.8 מליון ש"ח. ע"פ קצב העבודות נגיע לביצוע של 4 מליון ש"ח בתחילת אוגוסט.

2. אני מקווה שבימים אלו נסדיר את שילוב הפרויקטים הממומנים ע"י תורמים לתוך העבודות הארכיאולוגיות ובכך תפתר הבעיה התקציבית.

בברכה
דוד שמרנפלד
חשב רשות העתיקות

העתקים:
מר אמיר דרורי, מנכ"ל רשות העתיקות
מר דדי הרניק, מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות
מר יואל מרינוב, מנכ"ל החברה לפיתוח מזרח ירושלים
גב' נירה פריץ, סמנכ"ל תקציבים, החברה הממשלתית לתיירות
מר גדעון אבני, ארכיאולוג מרחב ירושלים, רשות העתיקות

127

משרד התיירות מדינת ישראל משרד התיירות STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

כ"ב סיון תשנ"ה
20 ביוני 1995
ת.95-38862

החברה הממשלתית לתיירות
דיון
25-06-1994

אל: מר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך, יו"ר הועדה הבינמשרדית לתיקון חוק העתיקות

דיון
הועדה

הנדון: הצעת משרד התיירות/תיקון חוק העתיקות

1. ב-16 בפברואר 1995 שלחנו לכם את הצעותינו לקראת דיון בועדה.
2. הועדה שמונתה מכח החלטת הממשלה לא מתכנסת ואין באפשרותנו להביא את הצעותינו לדיון בפניה.
3. משרד התיירות עומד על כך שהצעותיו המצ"ב יועברו לדיון בועדה במגמה שיוגשו כהצעת החלטה לממשלה

לוטה: כנ"ל

ב ב ר כ ה

משה ריגל
סמנכ"ל תכנון פיתוח
ויועץ כלכלי לשר

העתק: מר עוזי ברעם, שר התיירות
חברי הועדה הבינמשרדית
מר אלי גונן, מנכ"ל משרד התיירות
מר ש. ש. שי, משנה למנכ"ל משרד התיירות
מר ע. קדמי, היועץ המשפטי, משרד התיירות
מר ד. הרניק, מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות
מר י. זלץ, סמנכ"ל ביצוע, החברה הממשלתית לתיירות

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

ט"ז אדר תשנ"ה
16 בפברואר 1995
ת. 95-38270

אל: מר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך, יו"ר הועדה הבינמשרדית לתקון חוק העתיקות

הנדון: הצעת משרד התיירות לתיקון חוק העתיקות (ותקנות)

מצ"ב הצעותינו עם דברי הסבר לדיון בוועדה.

ב ב ר כ ה,

משה ריגל
סמנכ"ל לתכנון ופיתוח
ויועץ כלכלי לשר התיירות

העתק: חברי הועדה הבינמשרדית

הצעה לתיקון סעיפים בחוק (ותקנות) רשות העתיקות

כללי

להלן רשימה מוצעת לתיקונים בחוק ובתקנות המתייחסים לעבודה באתרי העתיקות המיועדים לפיתוח תיירותי (להלן "האתרים") והמפותחים וממומנים ע"י משרד התיירות:

1. אתרי העתיקות המיועדים לפיתוח תיירותי יקבעו ע"י משרד התיירות עפ"י קוי מדיניותו.
2. רשות העתיקות תעניק את רשיונות החפירה לאתרים כמפורט בסעיף 1 בהתאם לסמכותה בחוק, אולם לא יוענקו רשיונות חופר למי שלא עמד בהתחייבויות קודמות בביצוע עבודות חפירה. קביעת החופר תתואם עם משרד התיירות.
3. שטחי החפירה באתר העתיקות עצמו יוגדרו במפורט במפה שתצורף לרשיון החפירה שילווה אליה לוח זמנים מפורט לביצוע העבודות.
4. משרד התיירות רשאי להזמין ולעניין מוסדות וגופים שיש להם עניין בביצוע חפירות בארץ. רשות העתיקות תעניק רשיונות חפירה למוסדות שיבקשו בהתאם לתנאי החוק.
5. רשות העתיקות לא תגביל את מספר הרשיונות באתר למספר קטן של משלחות ותעניק רשיונות חפירה נוספים שיבקשו בהתאם לתנאי החוק.
6. בנוסף להגדרות המתחייבות מנוסח החוק, תגדיר רשות העתיקות ברשיון החפירה, לוח זמנים לביצוע והשלמת החפירה. על בעל הרשיון תהיה חובה לסיים את החפירה באזורים שיוגדרו במפה, בטרם יוכל להמשיך חפירתו בחלק של האתר. כל בקשה לסטייה מאזור החפירה המוגדר, תיעשה בהסכמת משרד התיירות או נציגו בהתאם.
7. האחריות על הטיפול בעתיקות באתרים תחלק כדלקמן:
  - א. חפירה וחשיפה של העתיקות - אחריות רשות העתיקות בלבד, ובכפוף לאמור בסעיפים 6-1 דלעיל.
  - ב. שימור - אחריות משותפת של רשות העתיקות ומשרד התיירות.
  - ג. שיחזור עתיקות - אחריות משרד התיירות תוך תאום והתייעצות עם רשות העתיקות (ראה סעיף 10).

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

8. עבודות פיתוח באתרים - כל שאר עבודות הפיתוח באתרים - כולל תכנונם - כגון: שילוט, תאורה, שבילים, שירותים, תשתיות וכו' יהיו בתחום אחריותו של משרד התיירות תוך התייעצות עם רשות העתיקות.
9. ועדת שימור - הקיימת היום ליד רשות העתיקות תבוטל.
10. ועדת שיחזור - לצורך קבלת החלטות בנושאי שיחזור באתרים תוקם ועדת שיחזור משותפת שתמנה עד - 3 חברים מכל צד, שתכנס מדי פעם לבקשת אחד הצדדים ולא יאוחר משבועיים מיום הבקשה. לא הצליחה הועדה להגיע להחלטה - יחליט שר התיירות או מי שימונה על ידו.
11. תוכניות שאושרו ונחתמו ע"י נציג מוסמך של רשות העתיקות, טרם תחילת ביצועו של פרויקט - לא ישונו במהלך הביצוע אלא בהסכמת שני הצדדים. לא ינתן צו הפסקת עבודה חד צדדי.

דברי הסבר ורקע לבקשה לשינוי סעיפים בחוק העתיקות

1. רקע

בשנים האחרונות הקציב משרד התיירות, באמצעות החברה הממשלתית לתיירות והמינהלה לפתוח התיירות בנגב, כספים רבים להשקעות באתרים ארכיאולוגיים לשם פיתוח תיירותי של אותם אתרים.

באתרים אלו חפרו משלחות מטעם רשות העתיקות והתברר כי יש צורך בחשיבה מחודשת ובהגדרת שיתוף הפעולה מחדש על מנת שתקבל התוצאה הטובה ביותר מההיבט התיירותי. הובהר כי האינטרסים של שני הגופים אינם זהים וכי למרות שהכספים מוזרמים מתקציבי משרד התיירות הרי המצב החוקי ונוהלי התפירה הקיימים ברשות העתיקות, אינם מאפשרים בחלק מן המקרים להגיע לתוצאה הרצויה מההיבט התיירותי.

לא פעם נדרש משרד התיירות לתוספת תקציבית משמעותית ביותר ולדחות עבודות פתוח בשל שקולים זרים לעצם פתוח האתר.

2. חוק העתיקות תשל"ח - 1978 מבוסס על פקודת העתיקות המנדטורית, עוסק בעיקרו בשמירה על העתיקות, במניעת פגיעה בעתיקות, באיסור מסחר בעתיקות ובקביעת כללים באשר לחפירות, הענקת רשיונות חפירה וקביעת עונשים על הפוגעים בעתיקות. החוק אינו בא למנוע פיתוח אתרי עתיקות והשימוש בהם כאתרי תיירות, להנאתם של תושבי המדינה והתיירים.

מטרת הפיתוח, שמשרד התיירות עוסק בו באתרי העתיקות הינו שימורם, שיחזורם ופיתוחם של אתרי העתיקות - תוך שמירה על העתיקות, וטיפול בהם. עצם עבודות הפיתוח - כאשר הם נעשים בתיאום ותוך שמירה על כללי פיתוח נכונים - באים, יותר מכל, לשמור על עתיקות.

3. ישראל עשירה באתרים ארכיאולוגיים והיסטוריים המהווים אתרי תיירות רבי חשיבות הן לגבי התייר והן לגבי המטייל הישראלי. על מנת שאתרים אלו יהפכו לאתרי תיירות בעלי רמה יש להשקיע בהם כספים רבים בנושאי תכנון וביצוע.

4. בארצות אירופה מוטל הטיפול בנושא זה על גופים מיוחדים המוקמים לצורך זה (כמו חמ"ת אצלנו) ושאינם גופים המקבילים לרשות העתיקות אצלנו. לעומת זאת האחריות על ביצוע החפירות הארכיאולוגיות עצמם, לרבות פירסום החומר המדעי אספקת חומר מדעי למתכנני האתר, אספקת חומר והסברה מדעי, חוברות וכו' מוטל על גוף המקביל לרשות העתיקות אצלנו. גוף זה מייעץ בשימור העתיקות, ממליץ טכניקות הרצויות בנושא שיחזור האתר ושיקומו, אולם פעולות השיחזור עצמו אינה נמצאת בידי רשות העתיקות אלא בידי גופים ציבוריים אחרים בד"כ - משרדי התיירות של מדינות אלו.

יתר על כן כל הפעולות הקשורות בהכנת האתר לביקורי קהל, מלאכה הדורשת תכנון, הלוקחת בחשבון את נושאי הבטיחות, אופן ההצגה לתייר, התקנת שירותי מים, תאורה, וכו' אינם בתחום סמכויותיה של "רשות העתיקות" אלא בתחום של אנשי המקצוע מיוחדים העוסקים בנושאים אלו כמובן, תוך התייעצות עם אנשי העתיקות.

5. אצלנו כאמור עקב המצב החוקי (חוק העתיקות) והמציאות בשטח יש לרשות העתיקות סמכות בלעדית על כל הקשור באתר. העתיקות לרבות הטיפול בחפירות, בשימור, בשיחזור, בפיתוח, בהצגת האתר לקהל וכו' דהיינו בעצם זכות ווטו על כל נושא. מצב זה מביא לניגוד אינטרסים, אי הבנות, עיכובים בביצוע, איחור בלוח הזמנים, קצב ביצוע איטי ביותר של התוכניות וכמובן גם הוצאות מיותרות.

6. במסמך זה אנו מתייחסים אך ורק לעבודות הקשורות בפיתוח אתרי עתיקות והפיכתם לאתרי תיירות ולא דווקא לאתרים בהם מתקיימות חפירות לצרכי מדע בלבד.

לפיכך אנו מציעים במסמך זה שורה של נושאים במישור היחסי בין משרד התיירות ורשות העתיקות שיקבעו גבול ברור בין אחריות רש"ע לאחריות משרד התיירות, ושיביאו לשיפור רמת הביצוע באתרים, ובייחוד לזירוז ההליכים הקשורים בפיתוח אתרי העתיקות.

— ۱۱۴ —
۸۱۶ ۱۱۱۱۱

האוניברסיטה העברית בירושלים

THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

ירושלים, 11.6.1995

לכב' עמי רדין
הכשרות קרקע ופיתוחן
הקרן הקיימת לישראל
פקס מס' 04-411908

הנידון: סיוע הקק"ל לחפירות מצד עתרת

לעמי שלום וברכה,

בהמשך לשיתוף הפעולה הפורה שהיה בינינו בשנתיים האחרונות בחפירות מצד עתרת, ברצוני להמשיך בשיתוף פעולה גם השנה.

א. החפירה תימשך השנה ארבעה שבועות בלבד מן השבוע האחרון ביולי (נחל ב - 24 ביולי) ועד לשבוע האחרון בחודש אוגוסט.

ב. אחת המטרות העיקריות של העונה הנוכחית תהיה להמשיך ולחשוף ככל האפשר את החומות החיצוניות בעיקר מכיוון מערב, שממנו מגיעים המבקרים, ומכיוון דרום שם אני מקוה לחשוף גשר מתרומם. בתוך המבצר נמשיך בחפירת השערים והדונג'ון. אני מאמין שכבר בתום העונה הנוכחית אפשר יהיה לראות שמדובר במבצר גדול (נגדול) בשמחו מוכב הירדן המצוי סמוך כל כך לקו המים. בכל מקרה, לא ניתן להתקדם בביצוע העבודות בלי ציוד מיכני מינמאלי.

הציוד המכני הדרוש לנו השנה:

1. שני מחפרונים גדולים.
2. משאית לפינוי אדמה.
3. סרקסור עם עגלה לפינוי אדמה ממקומות שאינם נגישים למשאית.

כפי שאתה רואה צמצמנו את רשימת הציוד ככל שניתן. כמו בשנה שעברה כך גם השנה אני מבקש את סיוע הקק"ל בשריפת הקוצים באתר כשבועיים לפני התחלת העבודות. עניין נוסף: בשנים שעברו הילנו בני נוער מתנדבים בחניון שבאתר משמר הירדן. ההקפצות והמנהלות במחנה עלו לנו בזמן ובכסף. האם אתה חושב שנוכל לקבל את עזרת הקק"ל בהקמת חניון זמני למרגלות האתר למשך ימי החפירות? מדובר בעוקב מים ושירותי שדה. אנחנו נדאג לאוהלים ולמילוי העוקב במים.

בתודה מראש,

רוני אלנבלום

טלפון: במחלקה: 883354 בבית 02-734178

פקס במחלקה: 02-820549 להדגיש "עבור רוני אלנבלום"

העתק: נירה פרץ, החברה הממשלתית לתיירות

133
Kerem
file

ירושלים, 26 באפריל 1995
מספרנו: 1149

לכבוד
מר אמיר דרורי
מנכ"ל רשות העתיקות

א.נ.

הנדון: חמ"ת ורשות העתיקות 95.

קבלתי בתמיהה במכתבך שבנדון מיום 12.4.95 שהופנו למר ד. הרניק לנושא חתימת החוזים.

כזכור, תואם להוראת האוצר, בשנת 1955 איננו פועלים על פי "המפתח" שהותווה בהסכמה משותפת ב 1993, ולפיכך נפתחו לדיון מחודש כל מרכיבי החפירה.

כמובן, אם היינו מקבלים על פניו, ללא ויכוח את כל דרישותיכם, קל ופשוט היה לחתום את ההסכמים מיד בתחילת השנה, ואולם, מצב הדברים שונה במקצת.

1. בית שאן

טרם סוכם נושא שכ"ע הפועלים, המהווה כידוע, מרכיב גבוה בתקציב בית שאן, "הלחוך" ביותר השנה. רק לאחר השלמת המו"מ בנושא זה, ובדיקת השלכותיו המעשיות תתאפשר חתימת סיכום דברים.

2. קיסריה

בהחלטה משותפת של מנהלת הפרוייקט וחשב רשות העתיקות הוחלט על שינוי מהותי באופי העבודה - ביצוע רכישות מזדמנות ע"י המנהלת בשטח (ולא ע"י ר.ע.ת) סיכומי דברים בנושא חפירות קיסריה הועברו אליכם עוד ב- 23.3.95 וטרם נחתמו על ידכם (חוזה השימור - חתום על ידי שני הצדדים - בידינו).

3. בית גוברין

רק בתאריך 14.4.95 התקבל אישור מש' העבודה להשתתפותם במימון הפועלים - ועתה יוכן החוזה. לנושא השחזור - טרם הועברו תוכניות השחזור שהינן כאמור, בסיס להכנת החוזים.

4. באניאס ותל דן

הועברה על ידינו מסגרת ההתחייבות השנתית, ואולם מצדכם טרם הועברו תוכניות השחזור, שהינן כאמור, בסיס להכנת החוזים.

5. ירושלים

לבקשתכם, אנו מעכבים חתימת חוזה "עמק המלך".

למרות שאין בינינו חוזים חגומים לשנת 1995 אנו מצדנו כיבדנו כל מחויבות (כמצוין במכתבי כנדון מיום 14.3.95), והעברנו מקדמות כנדוש. לצערי, לא אוכל לאמר זאת על רשות העתיקות.

א. למרות שאנו מצויים כבר לקראת סוף אפריל טרם קבלנו דוחות ביצוע סופיים לשנת 1994 (כמתחייב).

ב. למרות בקשות תוזרות ולשנות לקבלת רשימת מלאי ציוד קבוע שנרכש על ידכם ורשום כרכוש חמ"ת טרם נתקבלה הרשימה כנדוש, וכמופיע בתוזה!

הנהרתי שוב ושוב שזו לא דרישה קנטרנית, אלא מתחייבת מבחינתנו להכנת הדוחות הכספיים של החברה!

לנושא השני כמופיע במכתבך - לזוי ופיקוח על שחזור ושימור עתיקות.

אכן, הנושא מצוי על המדוכה מזה זמן רב, כאשר מצידנו - המתנו להצעת הרשות כנדון.

בתאריך 27.1.95 קבלנו ההצעתו של מר י. שפר (רצ"ב) אשר בשום פנים ואופן אינה מקובלת עלינו! ולא רק בגלל עלותה הגבוהה (840 א"ש"ח בשנה!)

בתאריך 29.3.95 נערך דיון עבודה כנדון.

הבעיה שהתעוררה התייחסה בעיקר לנושא הכפילות בפיקוח (כאשר העלות כמובן, כולה על החמ"ת) כאשר מעבר לפיקוח הצמוד מועמסת גם עלות הפיקוח הארכיאולוגי - כלומר אנו עלולים להגיע למצב אבסורדי של כ- 10% (!) עלות פיקוח על ביצוע באתר ארכיאולוגי!

ההצעה שנתגבשה היתה הכשרת קאדר של מפקחים אשר יהיו מקובלים על הרשות, כאמונים על פיקוח עבודות ארכיאולוגיות, ולא עוד, אף הועלתה האפשרות שמימון קורס ההכשרה יושת, בחלקו, על החמ"ת.

טרם נתקבלה תשובתכם - תגובתכם להצעה זו.

נברכה,
נירה פרץ
סמנכ"ל תקציבים

העתק:

- מר א. גונן - מנכ"ל משרד התיירות.
- מר ד. הרניק - מנכ"ל חמ"ת.
- מר ד. שטרנפלד - רשות העתיקות.

"פקוח 1"
27.1.95

לכבוד
אדריכל ארי כהן
סמנ"כל לתכנון
חמ"ת

א.נ.

הנדון: אמדן העסקת עובדי תכנון ופקוח על עבודות שמור

לצורך בדיקת תכניות ופקוח על עבודות בצוע רג"ל, קק"ל או ע"י רשויות אחרות, יש צורך בהקמת יחידת פקוח המרכבת מאדריכלים ומהנדסים כמפורט להלן:

1. תאור העבודה: בהמשך לשיחות שהתקיימו בעבר ולפגישה במשרדך בתאריך ה- 22.1.95, מוגש בזאת אמדן עלות כ"א מקצועי של אדריכלים ומהנדסים. כ"א זה נועד בחלקו להנחות מתכננים, לבדוק ולאשר תכניות ומפרטים ובחלקו לעשות בפקוח עבודות בשטח. מדובר בהנחיה ופקוח בפרויקטים בממון החמ"ת ובצוע רג"ל, קק"ל, רשויות מקומיות ואחרים, חל"פ עכו - לא רשות העתיקות.

- 2. כ"א : 5 עובדים (אדריכלים ומהנדסים)
- 3. אמדן שנתי : 712,000 ש"י

פרוט האמדן:

תאור	יחידת מידה	עלות יחידה	כמות	עלות כללית	סה"כ עלות
1. מפקח + רכב (13,000 ש"י * 5)	חדש	65,000	12	780,000	
2. משרדיות (הדפסות, פאקס, טל, צלומי, כו')	חדש	5,000	12	60,000	840,000 ש"י

ד"כ: 840,000 ש"י
=====

יעקב שפן
ראש תחום שמור

גיורא סולד
משמר המונומנטים

העתק: א. דרורי, מנ"כל רשות העתיקות
ד. הרניק, מנ"כל חמ"ת
ד"ר ר. כהן, המשנה למנ"כל רשות העתיקות
ד. שטרנפלד, ר. מנהל כספים, רשות העתיקות
נ. פרץ, סמנ"כל כספים, חמ"ת

Handwritten notes and signatures in the top left corner.

21/02/95
27281

רשות העתיקות ושלטת לתיירות

דואר נכנס

27-02-1995

לידיעה	לטיפול

לכבוד
מר ישראל גלעד - מנכ"ל רשות הגנים הלאומיים
מר דן פרי - מנכ"ל רשות שמורות הטבע

שלום רב,

הנדון: "אתר עתיקות תיירותי"

1. מציב הצעת משרד התיירות לתיקון חוק העתיקות תש"ח.
2. ספק אם ההצעה תואמה אתכם, אין ספק שתמצאו בה עניין.

ב ב ר כ ה
אמיר דרורי
מנהל רשות העתיקות

א/איתן קנל

העתקים:
ד"ר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך, התרבות והספורט
מר אלי גונן, מנכ"ל משרד התיירות
מר משה ריגל, סמנכ"ל משרד התיירות
מר דוד הרניק, מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות

א"ר
מכ"ל
מ"ר

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

ט"ו אדר תשנ"ה
15 בפברואר 1995
ת. 95-38268

לד"ר
מ"ר
מכ"ל
מ"ר

אל: מר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך התרבות והספורט
מאת: ס/מנכ"ל לתכנון ופתוח

הנדון: הצעת תיקון לחוק העתיקות תשל"ח - 1978

להלן הצעתנו לתיקון לחוק העתיקות לדיון בוועדה הבינמשרדית בראשותך:

1. בסעיף 28 לחוק הנושא את הכותרת "אתר עתיקות" נקבעה סמכותו של המנהל (מנהל רשות העתיקות) להכריז על מקום פלוני כאתר עתיקות.
  2. סעיף 29 לחוק מונה פעולות שאסור לעשותן במקום שהוכרז כאתר עתיקות, אלא לאחר קבלת אישור בכתב מהמנהל.
  3. הצעתי היא לקבוע כי מקום שהוכרז על-יד המנהל כאתר עתיקות, והוא משמש ו/או מיועד לשמש גם כאתר תיירות, יהיה שר התיירות או מי שיוסמך על-ידו, רשאי להכריז עליו כ"אתר עתיקות תיירותי", והסמכות לאשר את הפעולות המנויות בסעיף 29 לחוק לגביו, תהא מסורה אז לשר התיירות או למי שהשר יסמיך אותו לצורך זה, ולאחר התייעצות עם המנהל. חובת ההתייעצות תוסדר בתקנות שיתקינו שר התיירות ושר החינוך.
- השנוי המוצע בא להבטיח מלא שתוף הפעולה הנחוץ לפתוחם של אתרי עתיקות בעלי פוטנציאל תיירותי, וזאת ברוח החלטת הממשלה מס' 1890 שעניינה שינוי החוק שבנדון.
4. לחילופין אנו מציעים הצעה אלטרנטיבית המצ"ב במידה שיתעוררו קשיים בלתי צפויים.

לוטה: כנ"ל

ב. ר. כ. ה.

משה ריגל
ס/מנכ"ל לתכנון ופתוח
ויועץ כלכלי לשר

העתק: מר ע. ברעם, שר התיירות
א. גונן, המנכ"ל
חברי הוועדה

מר ד. הרניק, מנכ"ל הח.מ.ת.
מר י. זלץ, ס/מנכ"ל הח.מ.ת.
מר ד. אלון, היועץ המשפטי, ח.מ.ת.
גב' א. דורון, דוברת משרד התיירות
מר ע. קדמי, היועץ המשפטי
גב' מ. חושן, ס/יועץ המשפטי

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

ט"ז אדר תשנ"ה
16 בפברואר 1995
ת.95-38271

הצעה לתיקון סעיפים בחוק (ותקנות) רשות העתיקות

כללי

להלן רשימה מוצעת לתיקונים בחוק ובתקנות המתייחסים לעבודה באתרי העתיקות המיועדים לפיתוח תיירותי (להלן "האתרים") והמפותחים וממומנים ע"י משרד התיירות:

1. אתרי העתיקות המיועדים לפיתוח תיירותי יקבעו ע"י משרד התיירות עפ"י קוי מדיניותו.
2. רשות העתיקות תעניק את רשיונות החפירה לאתרים כמפורט בסעיף 1 בהתאם לסמכותה בחוק, אולם לא יוענקו רשיונות חופר למי שלא עמד בהתחייבויות קודמות בביצוע עבודות חפירה. קביעת החופר תתואם עם משרד התיירות.
3. שטחי החפירה באתר העתיקות עצמו יוגדרו במפורט במפה שתצורף לרשיון החפירה שילווה אליה לוח זמנים מפורט לביצוע העבודות.
4. משרד התיירות רשאי להזמין ולעניין מוסדות וגופים שיש להם עניין בביצוע חפירות בארץ. רשות העתיקות תעניק רשיונות חפירה למוסדות שיבקשו בהתאם לתנאי החוק.
5. רשות העתיקות לא תגביל את מספר הרשיונות באתר למספר קטן של משלחות ותעניק רשיונות חפירה נוספים שיבקשו בהתאם לתנאי החוק.
6. בנוסף להגדרות המתחייבות מנוסח החוק, תגדיר רשות העתיקות ברשיון החפירה, לוח זמנים לביצוע והשלמת החפירה. על בעל הרשיון תהיה חובה לסיים את החפירה באזורים שיוגדרו במפה, בטרם יוכל להמשיך חפירתו בחלק של האתר. כל בקשה לסטייה מאזור החפירה המוגדר, תיעשה בהסכמת משרד התיירות או נציגו בהתאם.
7. האחרייות על הטיפול בעתיקות באתרים תתחלק כדלקמן:
  - א. חפירה וחשיפה של העתיקות - אחרייות רשות העתיקות בלבד, ובכפוף לאמור בסעיפים 6-1 דלעיל.
  - ב. שימור - אחרייות משותפת של רשות העתיקות ומשרד התיירות.
  - ג. שיחזור עתיקות - אחרייות משרד התיירות תוך תאום והתייעצות עם רשות העתיקות (ראה סעיף 10).

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

8. עבודות פיתוח באתרים - כל שאר עבודות הפיתוח באתרים - כולל תכנונם - כגון: שילוט, תאורה, שבילים, שירותים, תשתיות וכו' יהיו בתחום אחריותו של משרד התיירות תוך התייעצות עם רשות העתיקות.
9. ועדת שימור - הקיימת היום ליד רשות העתיקות תבוטל.
10. ועדת שיחזור - לצורך קבלת החלטות בנושאי שיחזור באתרים תוקם ועדת שיחזור משותפת שתמנה עד - 3 חברים מכל צד, שתכנס מדי פעם לבקשת אחד הצדדים ולא יאוחר משבועיים מיום הבקשה. לא הצליחה הועדה להגיע להחלטה - יחליט שר התיירות או מי שימונה על ידו.
11. תוכניות שאושרו ונחתמו ע"י נציג מוסמך של רשות העתיקות, טרם תחילת ביצועו של פרויקט - לא ישונו במהלך הביצוע אלא בהסכמת שני הצדדים. לא ינתן צו הפסקת עבודה חד צדדי.

דברי הסבר ורקע לבקשה לשינוי סעיפים בחוק העתיקות

1. רקע

בשנים האחרונות הקציב משרד התיירות, באמצעות החברה הממשלתית לתיירות והמינהלה לפתוח התיירות בנגב, כספים רבים להשקעות באתרים ארכיאולוגיים לשם פיתוח תיירותי של אותם אתרים.

באתרים אלו חפרו משלחות מטעם רשות העתיקות והתברר כי יש צורך בחשיבה מחודשת ובהגדרת שיתוף הפעולה מחדש על מנת שתקבל התוצאה הטובה ביותר מההיבט התיירותי. הובהר כי האינטרסים של שני הגופים אינם זהים וכי למרות שהכספים מוזרמים מתקציבי משרד התיירות הרי המצב החוקי ונוהלי החפירה הקיימים ברשות העתיקות, אינם מאפשרים בחלק מן המקרים להגיע לתוצאה הרצויה מההיבט התיירותי.

לא פעם נדרש משרד התיירות לתוספת תקציבית משמעותית ביותר ולדחות עבודות פתוח בשל שקולים זרים לעצם פתוח האתר.

2.

חוק העתיקות תשל"ח - 1978 מבוסס על פקודת העתיקות המנדטורית, עוסק בעיקרו בשמירה על העתיקות, במניעת פגיעה בעתיקות, באיסור מסחר בעתיקות ובקביעת כללים באשר לחפירות, הענקת רשיונות חפירה וקביעת עונשים על הפוגעים בעתיקות. החוק אינו בא למנוע פיתוח אתרי עתיקות והשימוש בהם כאתרי תיירות, להנאתם של תושבי המדינה והתיירים.

מטרת הפיתוח, שמשרד התיירות עוסק בו באתרי העתיקות הינו שימורם, שיחזורם ופיתוחם של אתרי העתיקות - תוך שמירה על העתיקות, וטיפול בהם. עצם עבודות הפיתוח - כאשר הם נעשים בתיאום ותוך שמירה על כללי פיתוח נכונים - באים, יותר מכל, לשמור על עתיקות.

3.

ישראל עשירה באתרים ארכיאולוגיים והיסטוריים המהווים אתרי תיירות רבי חשיבות הן לגבי התייר והן לגבי המטייל הישראלי. על מנת שאתרים אלו יהפכו לאתרי תיירות בעלי רמה יש להשקיע בהם כספים רבים בנושאי תכנון וביצוע.

4.

בארצות אירופה מוטל הטיפול בנושא זה על גופים מיוחדים המוקמים לצורך זה (כמו חמ"ת אצלנו) ושאינם גופים המקבילים לרשות העתיקות אצלנו. לעומת זאת האחריות על ביצוע החפירות הארכיאולוגיות עצמם, לרבות פירסום החומר המדעי אספקת חומר מדעי למתכנני האתר, אספקת חומר והסברה מדעי, חוברות וכו' מוטל על גוף המקביל לרשות העתיקות אצלנו. גוף זה מייעץ בשימור העתיקות, ממליץ טכניקות הרצויות בנושא שיחזור האתר ושיקומו, אולם פעולות השיחזור עצמו אינה נמצאת בידי רשות העתיקות אלא בידי גופים ציבוריים אחרים בד"כ - משרדי התיירות של מדינות אלו.

יתר על כן כל הפעולות הקשורות בהכנת האתר לביקורי קהל, מלאכה הדורשת תכנון, הלוקחת בחשבון את נושאי הבטיחות, אופן ההצגה לתייר, התקנת שירותי מים, תאורה, וכו' אינם בתחום סמכויותיה של "רשות העתיקות" אלא בתחום של אנשי המקצוע מיוחדים העוסקים בנושאים אלו כמובן, תוך התייעצות עם אנשי העתיקות.

5. אצלנו כאמור עקב המצב החוקי (חוק העתיקות) והמציאות בשטח יש לרשות העתיקות סמכות בלעדית על כל הקשור באתר. העתיקות לרבות הטיפול בחפירות, בשימור, בשיחזור, בפיתוח, בהצגת האתר לקהל וכו' דהיינו בעצם זכות ווטו על כל נושא. מצב זה מביא לניגוד אינטרסים, אי הבנות, עיכובים בביצוע, איחור בלוח הזמנים, קצב ביצוע איטי ביותר של התוכניות וכמובן גם הוצאות מיותרות.

6. במסמך זה אנו מתייחסים אך ורק לעבודות הקשורות בפיתוח אתרי עתיקות והפיכתם לאתרי תיירות ולא דווקא לאתרים בהם מתקיימות חפירות לצרכי מדע בלבד.

לפיכך אנו מציעים במסמך זה שורה של נושאים במישור היחסי בין משרד התיירות ורשות העתיקות שיקבעו גבול ברור בין אחריות רש"ע לאחריות משרד התיירות, ושיביאו לשיפור רמת הביצוע באתרים, ובייחוד לזירוז ההליכים הקשורים בפיתוח אתרי העתיקות.

רשות העתיקות

12/02/95
27076

Handwritten notes: "אשר", "רשמי", "אשר", "אשר"

לכבוד
גב' נירה פרץ
סמנכ"ל חמ"ת

לנירה שלום,

הנדון: תכנית עבודה '95
שלך 348 מתאריך 2 פברואר '95

1. ראוי שתוכניות עבודה שנתיות יסוכמו לפני תחילתה של שנת העבודה, בוודאי בגוף מסודר כחמ"ת, ואפילו ברשות העתיקות.
2. הקשיים ידועים ואף על פי כן אפשר לזרז הסיכומים וחתימת החוזים.
3. אבקש שיעשה המאמץ.

בברכה,
אמיר דרורי
מנהל רשות העתיקות

העתקים: מר דוד הרניק, מנכ"ל חמ"ת
מר דוד שטרנפלד, רשות העתיקות

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים: 2/2/95
מספרנו: 348

לכבוד
מר א.דרורי
מנהל רשות
העתיקות

א.נ.

הנדון: תוכנית עבודה 1995
מכתבך מיום 22/1/95 - רצ"ב

בישיבת עבודה מול ד. שטרנפלד ב-24/12/94 סוכמו עקרונות בסיסיים להמשך עבודה ב-1995 (רצ"ב העתק סיכום הישיבה).

במקביל, זומנה ליום 5/2/95 ישיבת עבודה בנושא הבאניאס.

כיוון שנושא "מפתח החפירה" לא ישים השנה, בקשנו מאנשי הרשות להכין אומדן מסודר של עלויות החפירה לכל אחד מהפרויקטים.

עם קבלת האומדנים הנ"ל, ובחינתם, יוכנו סיכומי דברים בינינו, כמקובל.

במרכה,

נירה פרץ
סמנכ"ל הקצינים

העתק: מר ד. הרניק - מנכ"ל חמ"ת.
מר ד. שטרנפלד - רשות העתיקות.

ירושלים: 21/12/94
מספרנו: 3607

לכבוד
מר ד. שטרנפלד
חשב רשות העתיקות

א.נ.

הנדון: פרויקטים ארכיאולוגיים - 1995.

בשנת העבודה 1995 ימשכו הפרויקטים המשותפים כדלקמן:

- (1) בית שאן - ממוצע שנתי של 90 פועלי חפירה - תואם לתוכנית העבודה שכומה במנהלת בית שאן האחרונה וכ"כ תקף סיכום הדברים בינינו בנושא השימור (עד אוקטובר 1995).
- (2) קיסריה - היקף שנתי של 130 פועלי חפירה + 60 עובדי שימור תואם לתוכנית העבודה שהוגשה ע"י הגב' כ. זריהן, ואישורה בועדת תקציב קיסריה.
- (3) עכו - היקף עבודה שנתי של כ-100 פועלי חפירה (תואם לסיכום עם החל"פ עכו בנדון).
- (4) בית גוברין - החפירה תמשך בינואר במתכונת דצמבר 1994. במהלך ינואר 1995 יוחלט סופית לגבי נושא היקף החפירה, והאם אכן, חופרים במצודה במגמה להכשירה למערך כניסה ומידע.
- במקביל, המגמה הינה לתגבר את צוות עובדי השימור, ולהגיע במהלך השני לצוות של 25 אנשי שימור מיומנים.
- (5) עיר דוד - כ-60 עובדי חפירה במהלך ינואר - פברואר, וחולית שימור של 4 עובדים.

לנושא תגבור החפירה - עד קיום ישיבת עבודה מסודרת בנדון, ימשך התמחור כמקובל ב-1994, נעדכון תואם למקדמי האוצר.

בכרחה,

נירס פרץ

סמנכ"ל תקציבים

העתק: מר ד. הרניק - מנכ"ל חמ"ת.
מר ד. מינגלגרין - חמ"ת.
גב' ז. מלוונק - חמ"ת.

רשות העתיקות

שירות לתיירות

דואר

תחום שימור

25/01/95
26727

3 31-01-1995

לכבוד
מר דוד הררי
מנכ"ל החברה לפיתוח עכו העתיקה
בפקס: 04/9919418

שלום רב,

הנדון: תאום פגישות וישיבות.

לצערי הרב, בניגוד לגורמים אחרים מולם אנו עובדים ושידענו והשתדלו לתאם פגישות עם לוחות הזמנים שלי - החבי לפיתוח עכו לא מנסה אפילו לעשות זאת.

בשנת 1995 אעבוד ברשות העתיקות לפחות חצי חודש בכל חודש ולוח הזמנים שלי ידוע לכל השנה מראש. אי הצלחה לתאם פגישות, במקרה זה, יכול להיות רק תוצאה של חוסר יכולת או חוסר רצון.

אינני מצפה שישיבת מועצת מנהלים תתואם אתי אבל ישיבת ועדת תיקי פרויקטים חייבת להיות מתואמת. אי תאום אתי משמעותו שאיננו יושבים בישיבה זו ומשמעותו עבורכם שכל תיק יצטרך לעבור אלינו לאישורים ובדיקות, כמו כל תכנית בכל מקום אחר. זאת כמובן בנוסף לכך שההנחיה והידע שלנו לא יבואו לביטוי בתכנית - ואני מקווה שאתם עדיין מאמינים שיש להם ערך וחשיבות.

בהחלט לא ציפיתי לגישה כזאת לאחר כל העבודה המשותפת בעבר ולמה שמצפה לנו בעתיד.

אין כל קושי לתאם את הישיבות, כמו שגם אחרים מצליחים לעשות זאת - צריך רק לרצות.

בגרה
ג'ורג' סולר
משמר המונומנטים

העתק:
מר אמיר דרורי, מנכ"ל רשות העתיקות
מר אורי קלנר, יו"ר דירקטוריון החל"פ
מר דוד הרניק, מנכ"ל החמ"ת
אדרי אריה רחמימוב, בפקס: 254842

10/10/10
10/10/10

ירושלים, 1 בינואר 1995
מספרנו: 907

לכבוד

- יוסי זלץ, יו"ר
- מאיר בן דב
- דוד מינגלגרין

הנדון: תיקון חוק עתיקות

בישיבת הממשלה הוחלט לבחון תיקונים בחוק העתיקות התש"י-1978 (החלטה מצורפת).
בהמשך לדיונים שהתקיימו בחמי"ח בנדון, הנכם מתבקשים לשמש כצוות שיציע הצעות בענין.

בעבודתכם תוכלו להסתייע בעו"ד דניאל אלון לצורך גיבוש משפטי סופי של ההמלצות.

הואיל והמלצות הצוות אמורות להיות מוגשות לממשלה עד 1.3.95, אבקשכם לסיים את עבודתכם תוך שבועיים מתאריך מכתבי זה.

בברכה,

ד. חזוני
דוד הרניק, מנכ"ל

העתיקים: משה ריגל, סמנכ"ל פיתוח
עו"ד דניאל אלון, יועמ"ש

וישמור למימון פעולות והחזקה, בכפוף לחוקי התקציב;
אקוויפר וכדומה, בכפוף לחוקי התקציב;

- (4) ההיטל יהווה הוצאה מוכרת לצורך קרו האיזון.
- ב. להטיל על שר האוצר ושר החקלאות, מיד לאחר אישור החוק בכנסת, להתקין תקנות לגבי גובה ההיטל, בסיס הגבייה ומבנהו, באופן שיאפשר מימון מלא של פעולות ההחדרה ושימור האקוויפר.

הצעת תקציב המדינה לשנת 1995
תיקון חוק העתיקות

.3890

מ ח ל י ט י מ :

א. להטיל על שר החינוך, התרבות והספורט למנות צוות בינמשרדי בראשות נציג משרד החינוך, התרבות והספורט ובהשתתפות נציגי רשות העתיקות, מינהל מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון, משרד האוצר, משרד המשפטים, משרד התיירות, המשרד לענייני דתות, משרד המשטרה והאקדמיה למדעים, לבחון תיקונים בחוק העתיקות, התש"ח-1978.

הצוות יבחו בין היתר את העניינים הבאים מתוך מגמה שבצד הצורך לשימור עתיקות יובאו בחשבון גם צרכי הפיתוח של המדינה:

- (1) הגדרת תפקידה של המועצה לארכיאולוגיה, סמכויותיה ומספר חבריה באופן שייוצגו בהן בצד העניינים הארכיאולוגיים גם ענייני ציבור רחבים;
  - (2) הכפפת סמכויות רשות העתיקות למנוע ביצוע עבודות פיתוח בשטחים בהם נתגלו עתיקות, לאישור המועצה הארכיאולוגית;
  - (3) הגבלה בזמן של סמכות רשות העתיקות למנוע ביצוע עבודות בשטח שאינו אתר עתיקות מוכרז לצורך ביצוע חפירות הצלה;
  - (4) דרכי מימון חפירות הצלה בשטחים שלא היו אתרי עתיקות מוכרזים טרם אישור תכנית;
  - (5) קביעת קריטריונים למניעה מוחלטת של עבודות פיתוח באתרי עתיקות לצורך שימורם;
  - (6) הרחבת זכות הערר על הכרזת שטחים באתרי עתיקות, וקביעת לוח זמנים מזורז לסיום הליך הערר.
- ב. המלצות הצוות יוגשו לממשלה לא יאוחר מיום 1.3.1995.

הצעת תקציב המדינה לשנת 1995

.3891

Handwritten notes in the top left corner, including a signature and the word "עיר" (City).

יב טבת תשנ"ה
15/12/94
26033

לכבוד
גב' נירה פרץ
סמנכ"ל תקציבים
החברה הממשלתית לתיירות
קרן היסוד 38 ירושלים

הנדון: פרויקטים ארכיאולוגיים 95 - תנאים סוציאליים לפועלים

כידוע לך, בחפירות מתמשכות כגון קיסריה ובית גוברין, מועסקים פועלים תקופות ארוכות של שנתיים ויותר.

בהמשך לשיחות קודמות בהם היתה תמימות דעים כי אין זה ראוי שגופים ממלכתיים יעסיקו פועלים ללא תנאים סוציאליים (בנושא הפנסיה), אני מבקש כי בתקציבי הפרויקטים יילקח בחשבון עלות של 6% עבור פנסית יסוד.

הצעתי להחיל זאת על פועלים העובדים מעל שנתיים. בכל פרויקט נבחן את העלות הנדרשת מכך.

Handwritten signature of Dudi Renuke
דוד שטרנפלד
חשב רשות העתיקות

העתקים:
מר אמיר דרורי, מנכ"ל רשות העתיקות
מר דדי הרניק, מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות ✓

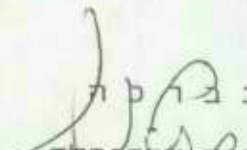

יב טבת תשנ"ה
15/12/94
26037

לכבוד
גב' נירה פרץ
סמנכ"ל תקציבים
החברה הממשלתית לתיירות
קרן היסוד 38 ירושלים

הנדון: פרויקטים ארכיאולוגיים 1995

בהמשך לישיבה שקימנו ביום 27.11.94 בה הודעתם לנו על המשכיות עבודה בפרויקטים קיימים, אבקש להעביר אלינו מכתב התחייבות למימון עבודות הפרויקטים בחודשים ינואר - פברואר 1995, עד לחתימת הסכמים מסודרים בכל הפרויקטים.

ב צ ר ס ת
דוד שטרנפלד
חשב רשות העתיקות

העתקים:
מר אמיר דדורי, מנכ"ל רשות העתיקות
מר דדי הרניק, מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות

רשות העתיקות

15/11/94
25348

האגודה
לשימור
המורשת

17

לאתי שלום,

מצורף בזה חומר בנושא הצעה לקונגרס ארכיאולוגי משותף ישראל-ירדן, שהכין גבי מזור, מתאם פרוייקט בית שאן.

ב ב ר כ ה

דיצה שמואל
מונהלת לשכת מנכ"ל

אניציה
והשאלה אם יש היתרה
כפניו הן אולם לוסף
של ג'אול סטרי

מסגרת מרצים: 80-50

משותפים: 300

כ-10 מרצים נבחרים מוזמנים.

אירועי ערבים:

1. מופע/קונצרט בתאטרון בית שאן, הארת האתר בלילה לסיור לילי.
2. אירוע תרבותי נוסף בארץ לבחירה.
3. מופע בתאטרון גרש.
4. אירוע תרבותי נוסף בירדן לבחירה.

בכסלו ה'תשנ"ד
7 בנובמבר 1994

לכבוד
כבוד שר התיירות
מר עוזי ברעם
קרית הממשלה
ירושלים

הנדון: חפירות התיאטרון של טבריה

מר ברעם שלום רב,

בימים אלה הושלט השלב הראשון בנחישות התיאטרון של טבריה. שלב זה נלל פיכוי של למעלה מ-20 אלף מטרים מעוקבים של פסולת ושפכים מהמובלה העידרניו לשעבר אל המחצבה הישנה של פוריה. שלב זה נמשך חודש ימים ברציפות, מבוקר עד ערב, באמצעות כליט מכאניים ובפקודו ארכיאולוגי צמוד.

למרגיע השמחה וההתרגשות, בשבוע העבודה האחרון, החלו להחשף חלקיו הפנימיים של התיאטרון, התיאטרון היהודי של טבריה הקדומה, אוו משני התיאטרון היחידים שניבנו לכנות בשם זה (יחד עם זה הנחשף בשנים האחרונות בציפורי).

בנחילה הופיעה הקצה העליון של קיר המושבים בשוליים המערביים של המבנה. אורכו של הקיר שנושא 35-40 מ', גובהו 2-4 מ' מעל לפני השטח והוא השתמר לגובה של 18-20 מ' מעל הקצה המזרחי של התיאטרון.

לאחר מכן נתגלה קטע קטן אמנם של המסדרון ההיקפי (בלטינית: אמבולטוריום) אשר הוליך את מבקרי התיאטרון למקומותיהם. רוחבו של המסדרון 3 מ' והוא מצופה בבניית גזית משובחת. לבסוף, ממש לקראת סיום העבודה, הופיע המשכו של קיר האמבולטוריום כלפי מזרח.

עד סוף השנה הנוכחית יופעל השלב השני שבו תבוצענה עבודות ופירה יזניות בעזרת פועלים לשט ושיפה שלטניות ומדעיות יותר, של חלק התיאטרון שנחשפו בעבודת הכלים המכאניים.

-2-

לביקור באתר חפירות המצוי בראשיתו ורכו יש ערך בפני עצמו, כמעט
ערך היסטורי. אני משוכנע שבעודת שרידי התיאטרון שכבר מבצבצים
מעל לפני השטח וכיד הדמיון הטובה עליך, תוכל לעמוד, כמוני, על
יופיו וייחודו של המונומנט אשר לפנינו.

אשמך לארח אותך ואת צוות משרדך באתר החפירות בכל עת שתחפוץ.

בברכת ידידות,

יניו איטלז

ד"ר יזהר הירשפלד
מנהל חפירות שבדיה

העתקים: אמיר דרורי - מנכ"ל ושונ העתיקות
יוסי פרץ - ראש עיריית שבדיה
אלי גרנן - מנכ"ל משרד החפירות
ודי הרניק ✓ - מנכ"ל הומו"ת

אגף תכנון ופיתוח

1984

6.11.94

עזיב ענה אישור שורות הטבע

לכבוד
 הגב' נירה פרץ
 סמנכ"ל לתקציבים
 חמ"ח

ג.נ.

הנדון: תכנית עבודה לשנת 95.

1. בהמשך למסמך קודם, אני מתכבד להציג בפניך רשימת נושאים לתכנון וביצוע בשנת העבודה 95 שאושרו במסגרת תקציב הפיתוח של רשה"ט.

2. אנו מבקשים השתתפותכם בפרוייקטים כדלקמן:

השתתפות חמ"ח	אומדן עלות	א. תכנון
50	100	ירדן הררי - מערך כניסה
75	100	נחל בצת - מערך כניסה
100	100	מערת קשת-אתר גלישה
50	100	הר מירון-חניון יום ולילה
25	50	בטיחה - חניון יום

ב. פרוייקטים.

275 + ל-96	1,100 (לשנים 95-96)	נחל עיון-מערך כניסה	✓
250 + ל-96	1,000 (לשנים 95-96)	נחל עמוד-מערך כניסה	-
237.5 ל-96	950 (לשנים 95-96)	נחל כזיב-חניון יום	-
30	60	נחל שגור-חניון יום	-
השלמת היתרה.	המשך מ-94	תל דן - מערך כניסה	✓
600	600 (המשך מ-94)	שביל מוגבלים	
500	500	עתיקות שלב ב'	
800	800	בניאס-שביל מחבר עתיקות.	
800	800	חולה-שביל מוגבלים.	
150	150	מערת שורק-שפור דרך לנכים	
75	150	שפור אקוסטיקה ומיזוג	
30	60	מערת תאומים-חניון יום	+2
200	200	נגריה-שביל מוגבלים	✓
100	200	שפור שבילים	-

43,475 ש"ח.

סך הכל

3. אני מצפה לקבל אישורך, למען נוכל להעריך לביצוע.

בכבוד רב

שמוליק שפירא
 מנהל האגף

העקב: דן פרי - מנכ"ל הרשות.

שלמה דולברג - מנהל חט' כספים ומינהל.

התאריך
03/10/94
24635

כח חשרי תשנ"ה
03/10/94
24635

לכבוד
מר אמיר דרורי
מנכ"ל רשות העתיקות

הנדון: אומדן תקציבי לקונגרס ארכיאולוגי ישראל- ירדן

1. הקונגרס ייערך במשך 7 ימים, מתוכם 4 ימים בישראל ו 3 ימים בירדן. הנושא המדויק יוגדר ע"י האזרחים המדעיים לנושא.

2. צפי משתתפים : מהארץ 200
מחו"ל 100

3. יוזמנו 10 מרצים מחו"ל ושהותם המלאה כולל הבאתם תמומן ע"י הרשות.

4. התקציב בנוי בהנחה שפעולות הקונגרס בירדן ימומנו ע"י הגורמים הירדנים.

יוקם פורום משותף ישראלי- ירדני להכנת הקונגרס.

5. הקונגרס בארץ יכלול מלבד הרצאות 2 ימי סיורים, ארוע פתיחה במוזיאון רוקפלר וארוע אמנותי בתיאטרון בית שאן.

6. מצ"ב פירוט האומדן התקציבי לקונגרס (בארץ).

משרד ראשי: מוזיאון רוקפלר, ת"ד 588, ירושלים 81004, טל. 02-292627, פקס. 02-292628

מינהל כספים טל. 02-292630, 02-292626, פקס. 02-285054

רשות העתיקות

אומדן תקציבי לקונגרס ארכיאולוגי ישראל- ירדן (בארץ)
*****

51,000	הזמנת מרצים מחו"ל (10)
47,000	מנהלה, ארגון והכנת חומר מודפס
6,000	אום עם גורמים ירדניים
4,000	ארוע פתיחה (מוזיאון רוקפלר)
20,000	כיבוד והדרכות
25,000	חבורה והסעות בארץ
7,000	מופע אמנותי (תיאטרון בית שאן)
12,000	פרסום ושיווק
26,000	הוצאות כלליות ובלתי צפוי מראש 15%
=====	
198,000 ש"ח	סה"כ

זי השתתפות :

כל משתתף ישלם דמי השתתפות שאינם כוללים ארוחות ולינה בסך 200 ש"ח.
ניתן לארגן ארוחות ולינה למשתתפים באופן מרוכז ע"י מארגני הקונגרס.

הכנסות מדמי השתתפות
60,000 ש"ח
=====

ד"ר רודולף קהם
ד"ר שטרנפלד
חשב רשות העתיקות

העתיקים:

ד"ר רודולף קהם, משנה למנכ"ל רשות העתיקות
מר גבי מזור, מתאם פרויקט בית שאן

משרד ראשי: מוזיאון רוקפלר, ת"ד 586, ירושלים 91004, טל 02-292627, פקס 02-292628

מוזיאון רוקפלר, ת"ד 586, ירושלים 91004, טל 02-292627, פקס 02-292628

Dec. 13 1994 02:30PM P1

PHONE NO. :

FROM : RASDOT HA-ATIDOT

בבבבב עטת עטת
HAPPY NEW YEAR

X
2

1338

משה בן יהודה

ה'תש"ח

Mosaic panels, Herod's Beer Shevaik,
Aster-seventh cent. CE
Photo: N. Sneh
© The Israel Antiquities Authority, Jerusalem

רמת סניפים מרכז באר שומון
סניף המרכז הרומני המרכז הרומני
צילום: נ. שנה
© רשות העתיקות, ירושלים

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 17 באוגוסט 1994
מספרנו: 532

לכבוד
גבי מזור
מרכז פרוייקט בית שאן
רשות העתיקות

הריני מאשר קבלת מכתבך הנ"ל, רשמתי תכנון לפני.

בברכה,
ד. הייז
דוד הרניק, מנכ"ל

רשות העתיקות

לשכת בסיס
3822
ד"ר אלול חסב
11/08/94

ד"ר אלול חסב
11/08/94

לכבוד
מר א. שר שלוח
מתאם פרויקטים - החברה הממשלתית לתיירות
רח' קרן היסוד 38 ת.ד. 2645
ירושלים 91026

א.נ.

הנדון: פיתוח תשתיות ג'סר א-זרקא - תיקון נוסח ההתחייבות.

- א. הרינוני לאשר בתודה קבלה מכתב ההתחייבות של החמ"ח מיום 7/8/94.
- ב. לאחר עיוני, הרינוני להסב תשומת לב כבודו לשינוייה אשר יש לערוך בגוף המסמך:
  1. מחיר י"ע ארכיאולוג + רכב הינו 540 ש"ח.
  2. רשוח העתיקות תבטל את צו הפסקת העבודה וחאפשר חידוש העבודות אך ורק בכפוף לתנאים המפורטים:
  3. כל עבודה בתחום השטח המוגדר כעתיקות תתואם ותבוצע בפיקוח צמוד של נציג מוסמך מטעם רשות העתיקות.
  4. רשוח העתיקות תיודע כשבוע לפני תחילת העבודות בשטח הנדון.
  5. במידה ובמהלך ניצוע העבודות כאמור לעיל ייחשפו שרידים קדומים הראויים לחפירה, תתקיים חפירת רדיקה/הצלה כמתחייב מחוק העתיקות התשל"ח-1978 ובהתאם לנהלי רשות העתיקות.
  6. החפירה (באם תתקיים), הטיפול בממצא ופרסומו ימומנו ע"י היזם.
  7. אין רשות העתיקות מתחייבת לשחרור השטח הנדון או חלקו גם לאחר הבדיקה, זאח במידה ויתגלו שרידים ייחודיים ואין פירוש הדבר ביטול חוק העתיקות לגביהן אלא הסכמה עקרונית בלבד.

רשות העתיקות

- ג. בהנחה כי כבודו ידאג לשינוי הנוסח, נקבע ע"י הח"מ עם חב' מפלסי הצפון כי העבודה תחודש כבר ביום א' הקרוב.
- ד. טיפולך אודה.

ברנד רב
 ה/א/ע
 דורון ליפקינסקי
 ארכיאולוג מחוז חיפה
 רשות העתיקות
 רח' רד"ק 11 חיפה

העחק:
 מר י. לוי , ארכיאולוג מרחב מרכז
 מר מ. חסארווה , מפקח עתיקות נפת חדרה
 מר א. רוכמן-הלפרין , רע"נ ארכיון-רשות העתיקות

כללי-01134

רשות העתיקות

פרוייקט בית שאן

לכבוד
מר דוד הרניק
מנכ"ל החמ"ת
קרן היסוד 38
ירושלים

א.נ.א.

ל' באלול תשנ"ד
8 באוגוסט 1994

הנדון : פיתוח תיירות תל אצטבה - בית שאן

השנה זו לנו השנה הרביעית שמתקיימת במסגרת פרוייקט בית שאן חפירות בתל אצטבה. חפירות שזכו בשעתו על פי הצעתו של אמיר דרורי לברכתה של המנהלת. למרות זאת לא נסתייע לה למנהלת עד כה מלבקר בשטח זה של האתר.

במהלך חפירות אלה נחשף בתל אצטבה מכלול מרהיב של שער העיר, חומותיה וגשר רומי מרשים ביותר שקישר מעל נחל חרוד.

למכלול זה אין אח ורע בארכיטקטורה הרומית בארץ ישראל ואף בהנדסת הגשרים ושערי הנצחון בעולם הרומי בכלל ובאירופה בפרט, נשמר לו מקום מכובד ביותר.

לאחרונה נוקה חלקית שער נוסף וגשר המצויים בצידו המערבי של תל אצטבה שהנוף הנשקף מהם מרהיב ביותר. אלה יחד עם חומת העיר ורחובות העמודים היוצאים ממרכז העיר אל שעריה, כותנים בידינו היום תכנית עירונית מרשימה של סקיטופוליס העיר בתקופה הרומית ביזנטית שלתל אצטבה חלק נכבד בה.

כנסיה ביזנטית חשובה ביותר שלה רצפת פסיפס מרהיבה ביופיה הצטרפה לזו של קיריה מריה שיחד עם כנסיה שלישית קטנה יותר, מהוות את המכלול הנוצרי המרכזי של בית שאן, למכלול כנסיות ומנזרים זה חשיבות רבה לסיפור הנוצרי של בית שאן שיש בו ענין רב, ובשיווק נכון עשוי למשוך תיירות צליינית לבית שאן. שכונת מגורים הלניסטית שהניבה ממצאים רבים כמו גם חומת העיר הרצופה במגדלים ומערכות קבורה מסועפות משלימות את המצאי הארכיאולוגי, נכון לשעה זו, בתל אצטבה.

בנוסף לכך יש לתל אצטבה חשיבות נופית אדירה. יחודה של בית שאן במורכבות הטופוגרפית שלה. מורכבות שרק מתעפית מתאימה מתל אצטבה ניתן לעמוד על יחודה, היקפה ומיקומה בבקעת בית שאן ובהתייחסותה לבקעת הירדן והרי עבר הירדן.

כחלק מרכזי ובלתי נפרד של סקיטופוליס הרומית ביזנטית אין כל דרך להבין את העיר במהלך תקופותיה ההיסטוריות מבלי לכלול בתחומה את תל אצטבה. יש על כן להתייחס לחלקו בתולדות העיר ולמקומו הטופוגרפי שיחד עם נחל חרוד והתל המקראי מייחדים את העיר מכל אתר אחר בתחומי האיפריה הרומית.

כיום ישנם שלושה מכלולים בולטים בתל אצטבה שניתן לפעול לשימורם ושחזורם. המדובר במכלול השער והגשר הרומי, בכנסיה החדשה ובמנזר קיריה מריה. בעבר נתקבלה כבר החלטת מנהלת בנושא קיריה מריה שלצערי טרם התקיימה. נכון להיום מתקשה הפרוייקט למצות את תקציבי השחזור לשנת 1994, נראה לי על כן לנכון לכוונם למטרות שהוזכרו לעיל.

למרות שכבר סוכם בעבר כי מערך השינוע יעבור בתל אצטבה ותכנית מפורטת שגובשה בנדון זכתה לאישור, התעורר לאחרונה ערעור על כך והוצעה הצעה לצמצם את השינוע למרכז בלבד. למצער יש לציין כי המרכז בלבד ודאי שאינו מצדיק שינוע.

מטרת הפיתוח של תל אצטבה כמו גם השינוע לשם היתה ברצון לתת לתייר תכנית סיור מקיפה מעבר למרכז אותו ניתן למצות בשעתיים, ומיד לאחר מכן לעזוב לטבריה.

רצינו לתת לתייר יותר, הרבה יותר ולגרום להארכת ביקורו בבית שאן, בעקבות כך גם יוכל התייר לבקר באיזור כולו, לאכול בעיר ולעמיד לבוא גם ללון בה. צמצומה של התכנית יביא בהכרח להפיכת האתר לאתר ביקור קצר מועד שלא יביא בעקבותיו ערך מוסף כל שהוא לעיר עצמה, ויגמד את האתר כולו.

בתכנון פיתוחו של האתר מושקעים כספים רבים כמו גם חשיבה רבה המלווה בתכנון ופיתוח חדשני. על כן נשגב מבינתי מדוע בה בעת אנו מקצצים במו ידנו בפוטנציאל של האתר, בתכנון ובעושרו הרב ועושים כל שביכולתינו לגמד את האתר הגדול והנפלא הזה.

רשות העתיקות

פרוייקט בית שאן

האם איבדנו את המעוף ואת האמונה ביכולתינו, וקטונו מלעמוד באתגר
שאתר בית שאן מציב בפנינו ?

ב ב ר כ ה

~~גבי מזוד~~

מרכז פרוייקט בית שאן
רשות העתיקות

העתקים :

מר אמיר דרורי - מנכ"ל רשות העתיקות
מר ישראל גלעד - מנכ"ל רשות הגנים הלאומיים
מר שלמה בן לולו - ראש המועצה המקומית בית שאן
הגב' רותי נגרי - מתאמת מנהלת התיירות
מר יוסי זלץ - סמנכ"ל אגף ביצוע, החמ"ת
הגב' רחל מרחב - אדריכלית רשות הגנים הלאומיים
מוריה סקלי

לא רחוק
הת' פנימי
ואת' יש להזעיק

החברה
הממשלתית
לתירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים: 19/6/94
מספרנו: 1501

סיכום ישיבה עם רשות העתיקות מ-15/6/94.

השתתפו ה"ה: דוד הרניק - מנכ"ל חמ"ת
אמיר דרורי - מנכ"ל רע"ת
רודולף כהן - רע"ת
דוד שטרנפלד - רע"ת
נירה פרץ - חמ"ת
אריק קודלר - חמ"ת
דוד מינגלרין - חמ"ת

הוצגו הפרויקטים השונים שבהם מעוניינת רשות העתיקות לחפור במימון החמ"ת להלן הרשימה:

- (1) יוקנעם - חפירות בתל.
  - (2) גאסר אל זרקא - ניקוי אמות המים.
  - (3) באניאס - חשיפת הקארדו והמשך חשיפת המונמנט באזור הקמרונות בעלות של 300 אלף ש"ח, תוך העסקת מובטלים. כמו כן עבודות שימור נוספות באזור המערה בעלות של 200 אלף ש"ח.
  - (4) חרבת מניה - גמר חשיפה ושימור בעלות משוערת של 400 אלף ש"ח תוך העסקת מובטלים.
  - (5) מיצד עטרת - עבודות שימור ופיתוח בתל, את החפירות יבצעו מובטלים. הערכת עלות 250 אלף ש"ח.
  - (6) מרגליות - שימור המצודה ועבודות פיתוח בעלות של 150 אלף ש"ח.
  - (7) יודפת - חודשיים חפירה בתל כשהובהר שרשות העתיקות בכל מקרה תממן חודש חפירה. עלות החודשיים הנוספים הינה 200 אלף ש"ח.
  - (8) טבריה - ניקוי אזור האמפיתאטרון ותחילת חשיפתה כולל הפניית פועלים להר ביריניקי לגמר העבודות. עלות משוערת כ-1,400 אלף ש"ח כשאת הפועלים ניתן לממן ע"ח משרד העבודה.
  - (9) חרבת מדרס - עבודות ניקוי, חפירות ושימור בעלות 300 אלף ש"ח.
- מנכ"ל חמ"ת הודיע שהחמ"ת תממן בכפוף לאישור נוהליה את העבודות ביודפת, בטבריה ובבאניאס עוד השנה. כמו כן מנכ"ל חמ"ת הודיע כי חרבת מניה ומיצד עטרת נמצאים בהצעת תקציב 95.

כשלב זה תל יוקנעם וגאסר אל-זרקא וחברת מדרס נדחים.

- 2 -

בנוסף הועלו הנושאים הבאים:

רמלה - מנכ"ל חמ"ת הצהיר על כוונת החמ"ת להתחיל בפיתוח תיירות ברמלה.

לטרון - מנכ"ל חמ"ת הודיע שהחמ"ת תבדוק את האפשרות לחפור בלטרון. מנכ"ל רשות העתיקות הודיע שפריקט זה יהיה יקר.

חל שקמונה - מנכ"ל רשות העתיקות הסביר שזה תל רב שכבתי וחפירתה תהיה יקרה. כמו כן הוא הודיע שחלק מתוואי טיילת שקמונה אשר בסמוך לתל נחפר וחלק לא.

נבי סמואל:

הוחלט שיש לפעול באמצעות אתקציבי ירושלים לפיתוח האתר כמצפור נוף.

חניונים בעכו:

מנכ"ל רשות העתיקות הודיעה שיש לרשות פועלים ע"ח משרד העבודה עד אוגוסט והתחייב להפעילם בחפירות הבדיקה בחניונים. הרשות התחייבה לקדם את הנושא.

ירושלים - מר א. דרורי דיווח על זמינות העבודות באזור עיר דוד באזור שער וורן וליד שער הבורסקאים.

אשקלון - רשות העתיקות הודיעה שהתורם הממן את העבודות הארכיאולוגיות באשקלון מוכן להמשיך בחפירות בתנאי של מימון מקביל של המדינה. הוחלט שיתקיים סיור למקום ללמוד הנושא.

פיקוח ולווי תכנון - רשות עתיקות הציגה מסמך עלויות. הוחלט להעביר את הנושא לטיפולם של מר ד. שטרנפלד, הגב' נ. פרץ וד. מינגלגרין למציאת פתרון.

רשם: דוד מינגלגרין.

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 19 במאי 1994
מספרנו: 258

פנינו

סכום ישיבה עם רשות העתיקות מ - 18.5.94

משתתפים: דדי הרניק, אמיר דרורי, עו"ד יורם בר-סלע, נירה פרץ, אריק קודלר.

1. להלן הפרוייקטים בהם ניתן לסייע תקציבית לרע"ת בסך של 1 מליון ש"ח
באתרים הר"מ:

- א. טבריה - הר בירניקי.
- ב. ג'סר א-זרקא - אמת המים.
- ג. בניאס.
- ד. חירבת מיניה.
- ה. יוקנעם.
- ו. יודפת.

2. ינתנו ע"י רע"ת "פועלי הבטחת הכנסה" לטובת ציפורי.

רשם: אריק קודלר

תפוצה: למשתתפים

09/11/93
21718

לכבוד
מר דוד הרניק
מנכ"ל חמ"ת

שלום,

הנדון: תכנית עבודה 1994 - פתוח תשתית תיירות באתרים ארכיאולוגיים

אנו מגישים בזה רשימת אתרים ארכיאולוגיים, המוצעים על-ידינו, לביצוע עבודות פיתוח תשתית תיירות. הרשימה כוללת עבודות המשך באתרים בהם הוחל כבר בפיתוח. הוספנו אתרים חדשים, מתוך ראייה שישנה חשיבות מרובה לתוספת אתרים חדשים למבקרים.

הרשימה נחלקת לשלושה חלקים:

1. ביצוע עבודות ארכיאולוגיות.
2. עבודות שימור, שחזור ופיתוח (כולל קורסים להכשרת עובדי שימור).
3. פרויקטים בירושלים - כולל חפירה ארכיאולוגית ועבודות שימור שחזור.

הרשימה הזו הינה בסיס לדיון על תכנית העבודה 1994. בישיבת עבודה, יוצג פירוט לכל פרויקט מבחינת חשיבות האתר, פירוט העבודות המתוכננות, ופירוט תקציבי.

רצ"ב רשימת פרויקטים מוצעת.

ב ב ר כ ה
אמיר דרורי
מנהל רשות העתיקות

חעתקים:

מר אלי גונן, מנכ"ל משרד התיירות
מר יורם אבן, אגף התקציבים, משרד האוצר
ד"ר רודולף כהן, רשות העתיקות
מר דוד שטרנפלד, רשות העתיקות
אדרי גיורא סולר, רשות העתיקות

חפירות ארכיאולוגיות 1994

אלפי ש"ח			
8,500		140	בית שאן
11,000		200	קיסריה
3,000		65	מרשה/בית גוברין
3,000		50	עכו
100,000 - 1,500 X			יודפת (רב-שנתי)
200,000 - 2,000 X	הי מירען		טבריה
1,000			אשקלון
500 X			גיאסר א-זרקא ואמת מים
200,000 - 500 X	?		בניאס
500			מרגליות (ח' הונן)
500			מיצד עטרות
500			מצודה צלבנית-צפת
500			קרני חיטין
500			עובדיה
500			כרמיאל
200,000 500 X			חרבת מינה
?			מונפורט
?			ארבל
500 X			יקנעם
500			אשדוד
100,000 - 500			חרבת מידרס
36,000			

אתרים ארכיאולוגיים בדרום

50-200	חצבה
	ירוחם
	מואה-דרך הבשמים
100,000 →	עין גדי-בית הכנסת העתיק
	מיצד עין בוקק X
	פארק תמונע
	עין עברונה, בקעת עובדה

פרוייקטים ארכיאולוגיים תיירותיים בירושלים

אלפי ש"ח		
8,000		עיר דוד ועופל
2,000		מנחת ארמון הנציב
1,500		רמת רחל
4,000	יחידה 100	כנסיית הקטיסמה
500		עין יעל
<u>16,000</u>		

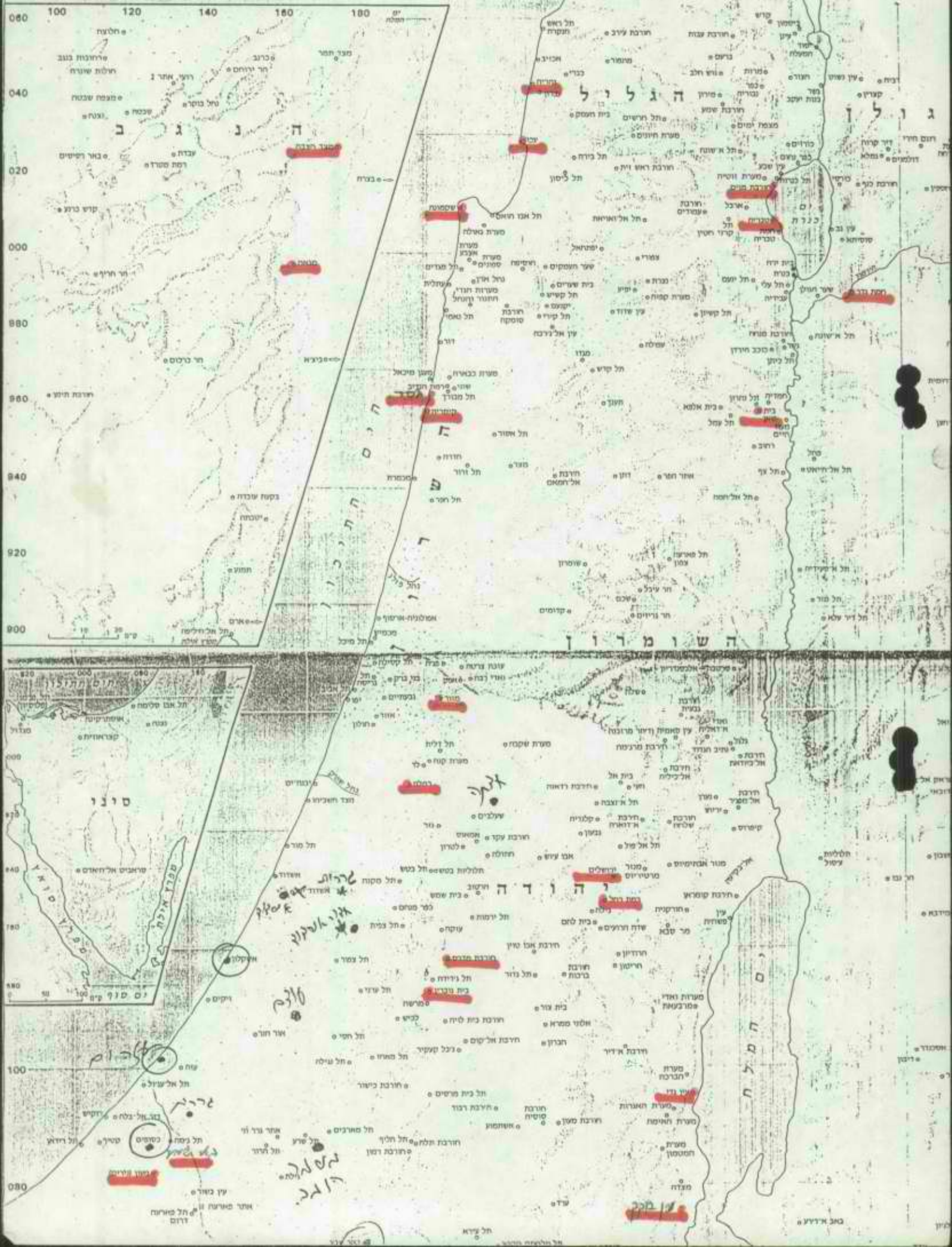
אמדנים לביצוע עבודות שימור-שחזור לצורך פיתוח אתרים ארכיאולוגיים 1994

525		בניאס-פאן
1,050		בניאס-ביח"כ והקמרונות
950		דן
515		הונין-מרגליות
27,425		חרבת מיניח
1,515		חמת גדר
820		ברניקי (טבריה)
325		שקמונה
2,000		גייסר זרקא
250		מזור
400		מדרס
2,600	(כולל קורס)	בית גוברין
325		בית שאן (מצודה) <i>בניאס</i>
950		בית שאן (גשר)
800		כרמיאל (בניאס 2)
4,300	(כולל קורס)	קיסריה
1,500		שבי ציון <i>בניאס</i>
8,800	(כולל קורס)	עכו
<u>28,350</u>		

תקציב כללי לפיקוח באתרי הדרום 8,986 (כולל קורס)

החפירות העיקריות בארץ ישראל

אתרים נוספים מופיעים במפת על אזורים נוספים מפורטים בתוך האנציקלופדיה

גליל

השומרון

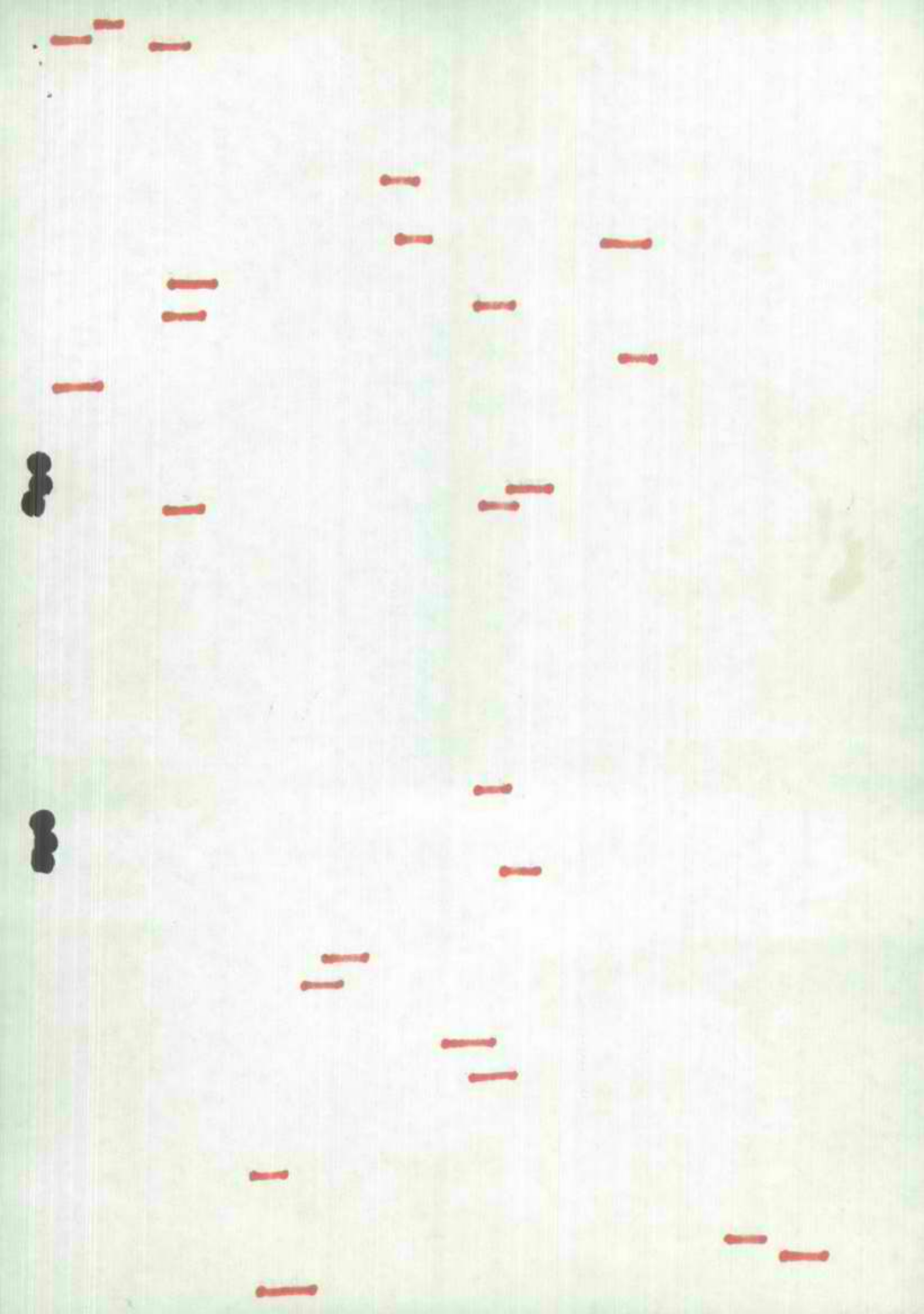
נגב

ירושלים

השפלה

רמת הגולן

אזורי לחימה
אזורי אספקה
אזורי מוצא

24 ביוני 1992
ת.03191/21202.ת

מסמך עקרונות

רשות הגנים הלאומיים על פי חוק גנים לאומיים שמורות טבע אתרים לאומיים ואתרי הנצחה הוזשנ"ב - 1992 ("רשות הגנים") ורשות העתיקות על פי חוק רשות העתיקות, תשמ"ט-1989 ("רשות העתיקות") הגיעו להכנה ביניהם כדי ליצור הנאים לשיתוף פעולה בכל הקשור באתרי עתיקות שבתחומי גנים לאומיים.

1. העקרונות הכלולים במסמך זה יחולו על גנים לאומיים שהוכרזו ככאלה ועל שטחים המיועדים להכרזה כגנים לאומיים על פי תכנית שאושרה, אף אם לא הוכרזו (להלן - "הגנים").
2. מטרתו של מסמך זה להסדיר את היחסים בין שתי הרשויות ככל הנוגע לטיפול באתרי עתיקות הנמצאים בתחומם של גנים לאומיים.
3. א. רשות הגנים תימנע פגיעה באתר עתיקות המצוי בתחום גן לאומי, במסגרת האחזקה והניהול של הגנים הלאומיים שבתחום אחריותה, ותהיה אחראית להחזקתו, לניהולו ושמירת העתיקות שבו.
 ב. רשות הגנים תיפעל לשימורם של אתרי העתיקות שבתחום הגנים הלאומיים לפיתוחם של אתרי העתיקות האלה ולשיתורם.
4. לעובדי רשות העתיקות ולכל אדם שהוטמן בכתב על ידה תהא רשות כניסה וגישה חופשית לכל אתר עתיקות שבתחום הגנים, בכל עת ובלא תשלום אגרת-כניסה, לביצוע כל פעולה הדרושה למילוי תפקידם.
5. א. לרשות העתיקות ולמי שניתן לו רשיון חפירה על פי חוק העתיקות ולכל אדם שהוטמן בכתב על ידה תהא רשות לבצע בכל עת סקר וכל חשיפה וחפירה ארכיאולוגית וכל פיקוח על אלה, ככל אתר עתיקות שבתחום הגנים, ולפעול לשם כך באמצעות כל עובדים וקבלנים מטעמם. לכל עובדים וקבלנים כאמור תינתן רשות כניסה וגישה חופשית, בכל עת, ובלא תשלום אגרת כניסה לגנים לצורך ביצוע תפקידם או עבודתם.
 ב. ביצוע חפירות ועבודות כאמור בס"ק א' יעשו בתיאום עם רשות הגנים כמגמה למנוע פגיעה בחפצול הגן ובבטיחות המבקרים בו.
6. כל תיאור בכל שלט בתחומי הגנים המתייחסים לעתיקות יהיה על דעתן של שתי הרשויות.
7. שמירה על אתרי עתיקות תיעשה על ידי רשות הגנים בהתאם להסדרי השמירה הקיימים על ידה בגנים לאומיים.
8. אין באמור במסמך זה כדי למנוע מרשות העתיקות לדרוש דרישה טפציפית באתרי עתיקות מסוימים או לגבי עתיקות מסוימות, עפ"י עקרונות מסמך זה.

12:44

DEPARTMENT OF ANTIQUITIES 278628

003

9. כל נושאי תיאום יובאו לדיון בפני סמנכ"לים של שתי החשירות. אחת לשש חודשים תחייב מבישת עבודה לצורך דיון והגדרת תוכניות לגבי העניינים שיש לסטל בהם במטרת האחזקה, השימור, השיחזור, הטיפול והפיתוח של אתרי עתיקות שבתחום עניינים אלה.

10. באין הסכמה הביורור יועבר לדיון בין שני מנכ"לי החשירות.

11. אין בעקרונות שבהסכם זה כדי לגרוע מהחוראות הקבועות בכל דין.

Handwritten signature and date: 13/5/84

משרד העתיקות
מנהל העתיקות
תל אביב 61004

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

תאריך _____

אל _____

מאת _____

הנדון: _____

5 כנסת פאר פארק - דניסא
בסגים הולנד - דניסא ודניסא ודניסא

סג - קניסו כנסת - דניסא
סג - קניסו כנסת - דניסא

סג - דניסא
קניסו -

רשות העתיקות

ה תמוז תשנ"ד
14/06/94
23646

אמדן תקציבי - חפירת אמפיתאטרון טבריה
*****

משך החפירה כ 3 חודשים .

325,000	פינוי אשפה - צמ"כ (דאה פירוט מצ"ב)
439,000	שכר עבודה פועלים (60)
85,000	ארכיאולוגים וצוות מקצועי (5)
15,000	רכב ונסיעות
40,000	הסעות פועלים
15,000	לינת צוות
25,000	ציוד, כלי עבודה ואחסון
120,000	עבודות שימור ראשוני
15,000	מדידות וצילומים בשטח
180,000	עיבוד ממצאים
60,000	בלתי צפי מראש (בעיקר לפינוי ושנוע)
65,000	בטוחים מנהל וכלליות
=====	
1,390,000	סה"כ

הערה : הרשות תעשה כמיטב יכולתה להעסיק פועלים מובטלים במסגרת הסכם עם משרד העבודה. העסקת פועלים דרך משרד העבודה תפחית מהעלויות דלעיל את שכר הפועלים.

ב ב ר כ ה
דוד שטרנפלד
חשב רשות העתיקות

העתיקים:

מר אמיר דרורי, מנכ"ל רשות העתיקות
דר' רודולף כהן, משנה למנכ"ל רשות העתיקות
דר' יזהר הירשפלד

עבודות פינוי ושנוע אשפה
*****

1. כמות האשפה לפי הערכת מר אורי ינאי מהנדס העיר טבריה (מכתבו מיום 07.07.93) 33,000 מ"ק.
2. הנחה - על סמך הסכמה בע"פ מהמשרד לאיכות הסביבה השפכים יועברו למחצבת פוריה.
3. הכלים הדרושים לביצוע פינוי ושנוע האשפה :

משאית גדולה (16 מ"ק)	258	ימי עבודה
שופל 950	85	ימי עבודה
מחפרון JCB	85	ימי עבודה

עלויות (כולל מע"מ) :

משאית	לפי 700 ש"ח ביום	180,000 ש"ח
שופל 950	לפי 1,000 ש"ח ליום	85,000 ש"ח
JCB לפי 700 ש"ח ליום		60,000 ש"ח
		=====
סה"כ		325,000 ש"ח

1 תמוז תשנ"ד
15/06/94
23657

לכבוד
גב' נירה פרץ
החברה הממשלתית לתיירות
קרן היסוד 38 ירושלים

הנדון: מימון הוצאות לוויתכנון ופיקוח על פרויקטים כלליים

בהמשך לדיונים שנערכו ביננו, אנו מגישים עלות שנתית של פיקוח ולייווי אישור
תכניות לפרויקטים תירותיים באתרי עתיקות.
בעבר הצענו לקבוע מפתח לפי אחוזים מעלות הפרויקט, לפי בקשתך אנו מגישים כאן את
העלות הישירה בגין נושאים אלו.

240,000 ש"ח	דריכלים (2)
480,000 ש"ח	מהנדסים מפקחים (4)
180,000 ש"ח	הוצאות רכב ונסיעות
25,000 ש"ח	הוצאות כלליות ואדמנסטרטיביות
=====	
925,000 ש"ח	סה"כ

להלן רשימת האתרים הארכיאולוגיים (לא כולל פרויקטים) שהרשות
מבצעת ישירות תכנון ועבודות שימור ושחזור:

צפון:
תל דן, בניאס, ארבל, יחיעם, ציפורי, עכו, בית שאן, טבריה, בית שעריים,
חצור, חמת גדר, חמת טבריה, מונפורט, כורסי, גשר, קצרין, גמלא, מרגליות,
יקנעם, יודפת, חרבת מיניה, בית ציידא, מגידו, מיצד עסרת.

מרכז:
ירשה, בית גוברין, תל לכיש, לטרון, ירושלים (פרויקטים של החברה לפיתוח
ירושלים), קיסריה, ג'יסר זרקא, רמלה, תל מקנה.

דרום:
מצדה, עין גדי, עבדת, ממשית, ניצנה, ערד, תל שבע, אשקלון, סוסיא, חצבה,
עברונה, דרך הבשמים, ציר מעלה עקרבים, ירוחם, תמנע, בקעת עובדה.

בברכה
דוד שטרנפלד
חשב רשות העתיקות

העתיקים:
מר אמיר דרורי, מנכ"ל רשות העתיקות
מר גיורא סולר, ראש תחום שימור
מר דוד הרניק, מנכ"ל חמ"ת

לשכת שר התיירות

ת.94-13166

סיכום פגישה בין שר התיירות למנכ"ל רשות העתיקות

1. השר ראה בחיוב פיתוח תיירותי עתידי בעיר דויד. סוכס כי עד ה-15 למאי תוצג פרוגרמה מפורטת בנושא הפיתוח התיירותי בעיר דויד בפני השר.

ע"פ הפרוגרמה תיבחן כניסת משרד התיירות לפיתוח מתחם עיר דויד.

2. השר סיכם שמשרד התיירות יקצה \$ 50,000 לתערוכת המגילות בותיקן. את פרטי ההעברה יסכם מנכ"ל המשרד מר אלי גונן.

רשם: עמית בן יהודה
יועץ שר התיירות

העתק: מר א. גונן, מנכ"ל המשרד
מר ש. שי, משנה למנכ"ל
מר ד. הרניק, מנכ"ל החמ"ת
מר מ. ריגל, יועץ כלכלי לשר
מר א. דרורי, מנכ"ל רשות העתיקות

17 במאי 1994
ת.10451/20102

רשות הגנים הלאומיים

לכבוד
דדי הרניק
מנכ"ל חמ"ת

הנדון: מסמך עקרונות בין רג"ל לרשות העתיקות

בהמשך לפגישתנו מיום 15.5.94, רצ"ב מסמך העקרונות החתום ע"י א. דרורי.
(אנא תשומת ליבך לסעיף 3ב' במסמך).

המסמך נותן ביטוי נוסף לסמכותנו ואחריותנו ע"פ החוק לטפל בפיתוחם של הגנים הלאומיים ובכלל זה ביצוע פעולות שימור ושיחזור.

אחריותה של רג"ל לביצוע עבודות שיחזור בגנים הלאומיים אינה בגדר דבר חדש וראשיתה עוד בפרוייקט השיחזור הגדול שבוצע במצדה לפני כ- 25 שנה ומעלה.

מקובל עלינו כי עבודות השיחזור תתבצענה תחת פיקוח מקצועי של רשות העתיקות על בסיס החסודים שיטרכמו בין הגופים.

ב ב ר כ ה,

ישדאל גלעד
מנכ"ל הרשות

העתק: נירה פרץ - סמנכ"ל, חמ"ת
י. זלץ - סמנכ"ל, חמ"ת
א. ראובני, א. לויחן, א. ברזר - כאן

משרד ראשי: רח' ראל ג. מקלף מס. 4, הקרית, תל-אביב 61070 ת.ד. 7028, טלפון: 03-6952281, 03-6910262, פקס. 03-6967643
משרד אזורי: עתיקות מנחם ז.ב. תבל מגידו, טלפון: 06-522167, 06-522105, פקס. 06-420312
משרד אזורי: תל באר-שבע, ת.ד. 3041 באר שבע 84130, טלפון: 07-469981, 07-467286, פקס. 07-469979
משרד אזורי מרס: רח' שפרינצק 13 ת"א טלפון: 03-6959404, פקס. 03-6955855

רשות הגנים הלאומיים

לכבוד
אדריכל גיורא סולר
מנהל תחום שימור
רשות העתיקות
ירושלים

א.נ.,

הנדון: ג.ל. בית שאן - תאטרון רומי
בניית קיר דבש

בהמשך למכתבך מ-4.5.94 לאלי אריה ובהמשך לשיחתנו הטלפונית, משתמע מכך שהקבלן נידרש להפסיק את עבודתו בפרוייקט עד לקבלת אישור תוכנית מעודכנת.

אני מסתייג ממסקנותך מהסיבות הבאות:

1. על עצירת עבודת הקבלן יכול להורות רק נאמן הביצוע שהוא מנהלת ק.ק.ל.
2. עצירת העבודה לקבלן פירושה הוצאות תקציב נוספות והוצאות כאלו הן בסמכות ועדות המינהלת בלבד.
3. על עצירת העבודה לקבלן ניתן להורות רק אם הקבלן מבצע את העבודה ללא תוכנית מאושרת, ובמקרה זה הקבלן עובד על פי תוכניות שאושרו מראש.
4. שינוי פרטי התכנית צריך להיות בהסכמת המתכנן ובאחריותו בלבד.

- 2 -

לאור זאת אני מבקש לקיים ישיבה משותפת של ועדות התכנון/ביצוע/תקצוב של המנהלת כדי לקבוע נהלי עבודה בפרויקט.

בשלב זה אין סיבה להפסקת עבודות של הקבלן.

בברכה,
א. לויטן
מנהל מח' ביצוע

העתק:

- א. ראובני - ר.ג.ל.
- נ. פרץ - חמ"ת ✓
- י. זלץ - ח.מ.ת.
- ר. ישראל - ק.ק.ל.
- ש. קמינסקי - המנהלה
- ז. מרגלית - ר.ג.ל.
- א. בר אור - ר.ג.ל.
- ג. מזור - ר.ש.ע.
- ל. בלקין - אדריכל
- א. סביליה - מהנדס
- א. אריה - ק.ק.ל.

ירושלים: 20.4.94
מספרנו: 946

פרוייקטים שהוחל בטיפולם ב-94

1. מסחור באתרים: בית שאן - במשותף עם רג"ל
בית גוברין - במשותף עם רג"ל
גן הורדים ירושלים - במשותף עם קרן ירושלים
יער השלום ירושלים - במשותף עם קרן ירושלים
2. הפעלה באתרים: הסעת מבקרים באתרים - גן החיות בירושלים
נאות קדומים
3. הפעלת אתרים: הגן הכוטני ירושלים
מנזר מרטייריוס - מעלה אדומים
4. שווק אתרים: בית שאן
בית גוברין
קיסריה
ציפורי
תל - דן
גן החיות - ירושלים
נאות קדומים
מוזאונים (ART FOCUS)

מנהלת פיתוח התיירות

TOURIST DEVELOPMENT AUTHORITY

בית שאן BET SHE'AN

תיבת דואר 381, מיקוד 10900

טלפון: 06 585367, פקס: 06 585840

כ"ו ניסן תשנ"ד
7 אפריל 1994

לכבוד
מר גיורא סולר
רשות העתיקות
ירושלים

Handwritten notes in Hebrew:
מ"מ מתנגד המנהלת
שולמית קמינסקי
ב-8 למרץ 94 ביקרת בבית שאן וערכנו סיור מקיף במספר נקודות. בסיכום הסיור אשר נשלח אליך, יש מס' סעיפים אשר נקבעו לטיפולך. קבענו לוח זמנים למתן התייחסות ואף פתרונות לצורך קידום העבודה - בעיקר באמפיתאטרון.
הסכמת להעביר תוך חודש את התייחסותך לנושאים שעלו לדיון:
1. המשך הרכבת מושבים באמפי באזור הגמה - סיכמת שלאחר פגישה עם פרופ' גדעון פרסטר תגיש תכנית להמשך ההרכבה והחיבור בהתייחס למספר שאלות שהתעוררו.
2. פיתרון לבעית הקרניזם.
3. חיבור בין הקרניז לבמה.
4. הגשת תוכנית שימור מעודכת לאמפיתאטרון.
ממשרדך נמסר לי שאתה רק חוזר מחו"ל ב- 17.4.94 ולבקשתי לקביעת יום לביקור בבית שאן נקבע תאריך 8.5.94.
לאור המורכבות של תהליכי העבודה והצורך לתאם בין מספר רב של גורמים אני נדרשת להשקיע מזמנים רבים להבטיח עמידה בלוח הזמנים וכל עיכוב כלשהו גורר עיכובים נוספים ומשבש את תהליך העבודה.
מה אתה מציע?
בברכה
ב / א
שולמית קמינסקי
מ"מ מתנגד המנהלת

החברה הממשלתית לתיירות

הנועצה המקומית בית שאן

רשות העתיקות

רשות הנגים הלאומיים

קרן קימת לישראל

המכון לארכיאולוגיה
האוניברסיטה העברית ירושלים

העתקים: ד. הרניק, חמ"ת
א. דרורי, רש"ה
י. זלק, חמ"ת
ג. מזור, רש"ה

פרק א': פרשנות

1. (א) בחוק זה - הגדרות ופרשנות
- "חוק העתיקות" - חוק העתיקות, התשל"ח-1978;
- "אתר" - אתר עתיקות כמשמעותו בחוק העתיקות;
- "המועצה" - מועצת הרשות שמונתה לפי סעיף 6;
- "המנהל" - מנהל הרשות;
- "הרשות" - רשות העתיקות המוקמת בחוק זה;
- "השר" - שר החינוך והתרבות.
- (ב) מונחים אחרים תהא להם המשמעות שיש להם לפי חוק העתיקות אלא אם כן ניתן להם פירוש אחר בחוק זה.

פרק ב': הרשות ומוסדותיה

סימן א': הקמת הרשות ותפקידיה

2. מוקמת בזה רשות העתיקות. הקמת הרשות
3. הרשות היא תאגיד. הרשות - תאגיד
4. הרשות היא גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9(2) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]. הרשות - גוף מבוקר
5. (א) תפקידיה של הרשות הוא לטפל בכל עניני העתיקות, לרבות עתיקות תתי-מיות, בישראל. תפקידי הרשות
- (ב) הרשות רשאית לעשות לגבי עתיקות ואתרים כל פעולה הנחוצה לשם מילוי תפקידיה, ובכלל זה -

- (1) חשיפה וחפירה של אתרים;
- (2) שימור, שחזור ופיתוח של אתרים;
- (3) ניהול, אחזקה, והפעלה של אתרים ושמירה עליהם;
- (4) שימור ושחזור עתיקות;
- (5) קיום פיקוח על חפירות ארכיאולוגיות;
- (6) ניהול של אוצרות העתיקות של המדינה, שמירתם והפיקוח עליהם;
- (7) הפעלת פיקוח לענין עבירות לפי חוק העתיקות;
- (8) עריכת מחקרים ארכיאולוגיים וקידומם;
- (9) ניהול ואחזקה של ספרייה מדעית לארכיאולוגיה ולהיסטוריה של ארץ ישראל ושכנותיה;
- (10) ריכוז, תיעוד ורישום של מידע ארכיאולוגי;

* נחקל בכנסת כ"א בחמוז התשמ"ט (24 ביולי 1989); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 1926, מיום 1 בניסן התשמ"ט (12 באפריל 1989), עמ' 67.

1 ס"ח התשל"ח, עמ' 76.

2 ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

רשות העתיקות

א בטבת תשנ"ד
15/12/93
22086

לכבוד
מר זדי הרניק, מנכ"ל
החברה הממשלתית לתיירות

שלום רב,

הנדון: פרויקטים צפון - מסגרת תקציבית

בהמשך לסיור שנערך במספר אתרים בצפון, אנו מנישים בזה ע"פ בקשתך מסגרת תקציבית לתוכניות פיתוח לאתרים הנ"ל:

<u>הערכה תקציבית</u>	1. בניאס =====
900,000 ש"ח	א. השלמת חפירה ארכיאולוגית בתוך המערה ובגישה אל המערה. משך העבודה כ 4 חודשים.
600,000 ש"ח	ב. שימור ושחזור אתר החפירה - הכשרה ופיתוח הגישה למערה, חיבור עם השמורה, כולל מסלול הליכה למבקרים ושילום הסברה. משך העבודה כ 6 חודשים.
300,000 ש"ח	ג. בית כנסת ומנהרות הרמת קירות בית הכנסת, פתיחת מנהרות וייצובן. הכשרת האתר לכניסת מבקרים כולל שילום הסברה.
150,000 ש"ח	ד. השלמת חפירה במנהרות
200,000 ש"ח	ה. תמיכות וחיזוק הקמרונות
=====	
2,150,000 ש"ח	סה"כ בניאס

רשות העתיקות

2. חל דן

=====

- א. השלמת השער (תקופת הברזל) וסביבתו כולל אפריון ומתקנים.
- ב. הכשרת המעבר בין השער החיצוני לעליון.
- ג. שימור והצגה למבקרים של איזור המגורים.
- ד. שחזור המזבח וגשרון המעבר.
- ה. שימור וטיפול באומנות הכנענית (חפירת פרופ' בירן)
- ו. חשיפת חזית שער הלבנים ושימור, כולל הכשרת מסלול למבקרים.

*** הערות :

2. דרושה חפירה ארכיאולוגית באזור שער הלבנים - ע"י פרופ' בירן.

950,000 ש"ח

=====

סה"כ עבודות שימור, שחזור ופיתוח

3. חרבת הונין (מרגליות)

=====

הכשרת שתי אולמות במצודה למבקרים, כולל חיזוק המבנה, שחזור שער הכניסה, ניקוי החפור, הקמת גשר גישה מעל החפור, ניקוי כללי והכשרת שבילים בתחום האתר, מעקות במיחות, נקודת תצפית, מתקני מנוחה ושילוס הסברה.

*** הערה : האולם הגדול יוכשר לשימוש מיסחרי ליוזמים.

500,000 ש"ח

=====

הערכה תקציבית

4. חרבת מיניה

=====

350,000 ש"ח

א. השלמת חפירה ארכיאולוגית

- ב. שחזור קירות הארמון, שער הכניסה (כולל משקוף) הכשרת הריצוף, מסלול למבקרים, קירוי פטיפסים, גידור האתר, שילוס הסברה.

900,000 ש"ח

=====

1,250,000 ש"ח

סה"כ

רשות העתיקות

5. הר ברניקי

=====

שחזור וטיפול בחומות ובשער העיר, הצגת הפסיפסים
באתר כולל קירוי הפסיפסים.
שחזור קשת האבטיס בכנסייה, פיתוח סביבתי כולו,
נקודת תצפית, הכשרת מסלול למבקרים, שלוט והסברה.

850,000 ש"ח

=====

6. עובדייה

=====

תוכן פרוגרמה לאתר בשיתוף עם פרופ' צ'רנוך מהאוניברסיטה
העברית וגורמים נוספים.

נשמח להוציא לכם תוכניות מפורטות לביצוע הפרויקטים הנ"ל.

ב ב ר נ י
ד"ר משה רפליד
ראש רשות העתיקות

העתיקים:

מר אמיר דרורי, מנכ"ל רשות העתיקות
דר' רודולף כהן, משנה למנכ"ל רשות העתיקות
מר גיורא סולד, מנהל תחום שימור ושחזור
גב' נירה פרץ, סמנכ"ל תקציבים חמ"ת
מר יוסי זלץ, סמנכ"ל ביצוע חמ"ת